

ISSN 1846-1832

novosti

ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI
FILOZOFSKOG FAKULTETA U OSIJEKU

broj 7, prosinac 2015.

Uvodnik

Dragi čitatelji, studenti, profesori i svi OZIZ *fanovi*, pred vama je 7. broj *Novosti Odsjeka za informacijske znanosti* Filozofskog fakulteta u Osijeku posvećen aktivnostima i događanjima u 2015. godini. *Novosti* su s vama već 7. godinu zaredom i svake godine, zahvaljujući trudu nastavnika i studenata, donose nova znanja, informacije, gledišta, ideje i otvaraju nove prostore za kontemplaciju i raspravu o različitim pitanjima u području informacijskih djelatnosti i informacijskih znanosti.

Ova je godina bila doista zanimljiva, prepuna različitih aktivnosti i događanja. Također, Odsjek je ove godine bogatiji za dva nova dvopredmetna diplomatska studija – studij Informacijske tehnologije i studij Nakladništva.

Kao i uvijek, kroz redovite rubrike možete saznati što je novoga

na Odsjeku za informacijske znanosti, na kojim su međunarodnim i domaćim skupovima članovi odsjeka i studenti sudjelovali ove godine i što su sve imali priliku čuti i naučiti; tko je u 2015. godini diplomirao, doktorirao, docentirao, pa i više od toga; u koje su se projekte i aktivnosti (na Odsjeku i izvan njega) uključili nastavnici i studenti; što je novoga u području informacijskih znanosti, informacijske tehnologije i nakladništva i knjižarstva te kako izgleda studiranje na Odsjeku za informacijske znanosti. Vjerujemo da će vam priče koje vam donosimo u ovom broju biti zanimljive, informativne i zabavne.

Grafičko-likovno oblikovanje *Novosti* dugujemo dr. sc. Josipi Selthofer koja svakom novom godišnjem broju da suvremen i svjež izgled i dizajn, dok tehničku podršku naših mrežnih stranica du-

gujemo dr. sc. Tomislavu Jakopcu. U 2016. godinu *Novosti* ulaze s novom glavnom urednicom dr. sc. Snježanom Stanarević Katavić koja će nastaviti našu priču i u narednim godinama.

Želimo se zahvaliti svim dosadašnjim suradnicima koji su svojim tekstovima i fotografijama doprinijeli izlasku još jednog broja *Novosti* te pozvati sve one koji su zainteresirani za suradnju da kroz svoje stručne i informativne tekstove, priloge, osvrtne i druge pisane uratke podijele s nama svoje misli i ideje. Uvijek nam je drago čuti gdje ste bili, što ste pročitali, s kim ste se družili i što ste pritom čuli i naučili.

Na kraju, svima vam želimo sretnu i (u svakom pogledu) uspješnu 2016. godinu!

Uredništvo *Novosti*

Sadržaj

Odsjek u brojkama	4
Aktivnosti i događanja na Odsjeku (znanost, struka, nastava)	5
Sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama	7
Ostala događanja	14
Objavljeni radovi članova Odsjeka	22
Znanstveni projekti	23
Diplomirani studenti	25
Pilot projekti	28
Zanimljivosti iz informacijskih znanosti	29
Prilozi u medijima	31
Studentski kutak	32
Nagrade studentima	48
Studentska praksa	49
Terenska nastava	52

Odsjek u brojkama

Upisani studenti u
ak. god. 2015/2016.

U akademskoj godini 2015/2016. Preddiplomski studij Informatologije upisao je 41 student, a Diplomski studij 18 studenata (Informatijska tehnologija i Informatologija: 6 studenata, Nakladništvo i Informatijska tehnologija: 5 studenata, Nakladništvo i Engleski jezik i književnost: 3 studenta, Nakladništvo i Hrvatski jezik i književnost: 1, Nakladništvo i Njemački jezik i književnost: 3 studenta). Na Preddiplomskom studiju Informatologije studira ukupno 116 studenata, od toga 8 apsolviranih. Na Diplomskom studiju Informatologije studiraju ukupno 33 studenata, od toga 10 apsolviranih.

Diplomirani studenti
u 2015. godini

U 2015. godini studij je završilo 16 prvostupnika Informatologije (Preddiplomski studij) i 26 magistara Informatologije (Diplomski studij).

Osoblje Odsjeka za
informatijske znanosti

Broj osoblja: 18 (2 redovita profesora, 4 izvanredna profesora, 4 docenta, 7 poslijedoktoranada, 1 asistent).

U godini 2015. doktorirao je Darko Lacović.

Dana 07. rujna 2015. Snježana Stanarević Katavić izabrana je u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika.

Dana 16. rujna imenovana su dva ECTS koordinatora Odsjeka za informatijske znanosti te koordinator za znanost. Prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog imenovana je ECTS koordinatorom za jednopredmetne studije, dok je izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić imenovana ECTS koordinatorom za

dvopredmetne studije. Prof. dr. sc. Damir Hasenay imenovan je koordinatorom za znanost.

Dana 26. studenog izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković postala je predstavnica Hrvatske

za Europski ogranak ASIS&T-a.

Dana 01. studenog dr. sc. Tomislav Jakopec izabran je, ispred Filozofskog fakulteta, za koordinatora na projektu ICT Znanstveni laboratorij.

Ustrojstvo Odsjeka za informatijske znanosti

Voditeljica Odsjeka do 31. prosinca 2015.: doc. dr. sc. Maja Krtalić
Zamjenica voditeljice Odsjeka: izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Voditeljica Odsjeka od 1. siječnja 2016.: izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Zamjenik voditeljice Odsjeka: doc. dr. sc. Boris Badurina

KATEDRA ZA UPRAVLJANJE KNJIŽNICAMA I ORGANIZACIJU INFORMACIJA

prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog, predsjednica katedre
izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
doc. dr. sc. Ivana Martinović
dr. sc. Kristina Feldvari, poslijedoktorandica
dr. sc. Snježana Stanarević Katavić, poslijedoktorandica

KATEDRA ZA TEORIJU INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

doc. dr. sc. Boris Bosančić, predsjednik katedre
doc. dr. sc. Boris Badurina
dr. sc. Milijana Mičunović, poslijedoktorandica
dr. sc. Anita Papić, poslijedoktorandica

KATEDRA ZA POVIJEST KNJIGE, NAKLADNIŠTVO I KNJIŽARSTVO

izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić, predsjednik katedre
izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
dr. sc. Josipa Selthofer, poslijedoktorandica
dr. sc. Tomislav Jakopec, poslijedoktorand
Ines Hocenski, asistentica

KATEDRA ZA ZAŠTITU PISANE BAŠTINE I SURADNJU BAŠTINSKIH USTANOVA

prof. dr. sc. Damir Hasenay, predsjednik katedre
doc. dr. sc. Maja Krtalić
izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
dr. sc. Darko Lacović, poslijedoktorand

Aktivnosti i događanja na Odsjeku (znanost, struka, nastava)

10 godina studija Informatologije: ak. god. 2005./2006. – 2015./2016.

Iz povijesti

Akadske godine 2005./2006. opisana je prva generacija studenata na Jednopedmetni preddiplomski studij informatologije. Iako Odsjek za informacijske znanosti školuje stručnjake tzv. informacijskog profila još od 1998. godine kada je započeo djelovati kao Katedra za knjižničarstvo pri Pedagoškom fakultetu u Osijeku i kada je pokrenut Dvopedmetni studij knjižničarstva, prelaskom na bolonjski sustav studiranja 2005. godine te promjenom naziva studija i titule koju studenti stječu otvoreno je novo poglavlje u našoj povijesti. Naslanjajući se na tradicionalna znanja namijenjena prvenstveno radu u knjižnicama, promjene studija 2005. godine bile su usmjerene na osposobljavanje studenata za rad s informacijama u širem kontekstu informacijskog društva. Međutim, posljednjih deset godina donijelo je brojne tehnološke, ekonomske, društvene i druge promjene koje su se odrazile i na naše studijske programe. Osim toga, brza promjenjivost područja informacijskih znanosti nužno uvjetuje da se studijski programi mijenjaju, ažuriraju i inoviraju redovito pa i češće nego studiji u ostalim područjima. 2015. godine usvojeni su i pokrenuti novi studijski programi iz informacijskih znanosti na diplomskoj razini.

O studiju danas

Današnji studij informatologije, i na preddiplomskoj i na diplomskoj razini, obrazuje stručnjake koji će učinkovito organizirati informa-

cije u fizičkom i digitalnom okruženju, zaštititi informacije kako bi one bile dugoročno dostupne i upotrebljive, izraditi specifične informacijske proizvode, službe i usluge za različite korisničke skupine, vizualno organizirati i prezentirati informacije, vrednovati informacije i posredovati ih različitim skupinama korisnika. Te kompetencije čine studente koji su završili studij informatologije vrlo atraktivnim i kompetentnim stručnjacima za obavljanje poslova u svim fizičkim i mrežnim okruženjima gdje postoji potreba rada s informacijama i korisnicima informacija u najširem smislu riječi.

Studij informatologije tradicionalno se temelji na teorijskim znanjima i praktičnim vještinama prikupljanja, organizacije, očuvanja, vrednovanja i posredovanja informacija te oblikovanja informacijskih usluga za različite skupine korisnika. Ta su znanja i vještine proizašle iz konteksta informacijskih ustanova kojima pripadaju u prvom redu knjižnice, arhivi i muzeji. Danas ovaj studij njeguje tradicionalno nasljeđe, ali osposobljuje studente za promišljanje i upravljanje promjenama u informacijskim ustanovama te primjenu stečenih znanja na inovativan i kreativan način kako bi se informacijskim ustanovama ponudile nove generacije stručnjaka sposobne osnažiti ulogu informacijskih ustanova u digitalnom informacijskom društvu i učiniti ih neizostavnim segmentom društvenog, kulturološkog, ali i gospodarskog razvoja.

Iako su informacijske znanosti re-

lativno mlade u odnosu na neka druga znanstvena polja i intenzivno se razvijaju tek od druge polovice prošloga stoljeća, svjedoče brojnim tehnološkim i društveno-gospodarskim promjenama koje su se u tom vremenu događale. Stoga je ova struka primorana brzo se prilagođavati i kontinuirano stvarati nova praktično primjenjiva znanja kao odgovor na takvu brzu promjenjivost koja doseže svoje vrhunce u današnjem informacijskom društvu i unutar sveprisutnog fenomena „preopterećenosti informacijama“.

Budući da je informacija kao temeljni objekt prema kojemu je usmjeren studij u svojoj srži interdisciplinarna, studij polazi od prepoznavanja i njegovanja interdisciplinarnosti s jednim temeljnim ciljem: kako bi se informacija razumjela u pravom kontekstu i u skladu s tim organizirala i prezentirala na pravi način. Pri tome dolazi do sinergije koja nastaje isprepletanjem informacijskih znanosti s nizom drugih polja iz društvenih, humanističkih, tehničkih i prirodnih znanosti, što je nužno kako bi se učinkovito poučavao i istraživao kompleksan fenomen informacijskog društva i usluge koje informacijske znanosti za njega nude.

Tko je to Informatolog? – problem identiteta

Iako se na Odsjeku za informacijske znanosti dugi niz godina radilo s uspjehom, intenzitetom i

voljom čemu svjedoče zabilježene aktivnosti i uspjesi nastavnika i studenata, jedan od temeljnih problema s kojima smo se susretali i s kojim se još uvijek susrećemo jest problem identiteta – Tko je to *Informatolog*? Na ovo pitanje jednoznačan odgovor teško daju i naši studenti, a ponekad i sami nastavnici. O široj zajednici i tržištu rada da ne govorimo. Razlog tome nije u činjenici da imamo „izmišljeno“ zanimanje kako se ponekad može čuti. Razlog tome je da okruženje u kojem djelujemo još uvijek nije dovoljno svjesno moći koju informacija ima danas i važnosti da se njome upravlja u najširem smislu riječi. Fraze poput *Živimo u informacijskom društvu*, *Okruženi smo informacijama* bile su možda točne prije deset godina. Danas su informacija, društvo i pojedinac toliko isprepleteni pojmovi da je i njihovo značenje transformirano. U nedavnom istraživanju provedenom unutar jednog istraživačkog rada na Odsjeku za informacijske znanosti dvojice je ispitanika,

opisujući svoje iskustvo života i rada u tzv. informacijskom društvu, upotrijebilo termine ‘digitalno sazriježde’ i ‘informacijska dijeta’ koji vrlo lijepo oslikavaju ovu transformiranost. Nekoliko je posljednjih desetljeća donijelo promjene u našim svakodnevnim životima. Nismo li postali, neprimjetno ali nepovratno, digitalni, virtualni, usisani u digitalna sazriježda koja su ponekad toliko prenapučena zettabajtima raznolikih sadržaja da nam je potrebna samodisciplinacija informacijske dijete?

Za kraj evo mogućeg odgovora na najčešće postavljeno pitanje – *Tko je Informatolog?*

Informatolog (ili točnije prvostupnik / magistar informatologije) je zvanje koje se stječe završetkom studija informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Informatolozi se bave informacijama. Informatolozi znaju pronaći točnu i relevantnu informaciju. Informatolozi znaju organizirati velike količine informacija u smislene cjeli-

ne koje je moguće lako pretražiti i brzo pronaći ono što je potrebno. Informatolozi znaju prezentirati informaciju na način koji je potreban krajnjem korisniku. Informatolozi znaju sačuvati dokumente i informacije tako da ih bude moguće koristiti u budućnosti u autentičnom obliku. Informatolozi znaju koristiti sve prednosti informacijske tehnologije kako bi sve navedeno uspješnije ostvarili.

A evo i pitanja koje treba postaviti danas sve dominantnijem mjerilu vrijednosti neke struke, Tržištu Rada: Koliko digitalnih informacija proizvedete u jednom danu? Koliko vremena provedete tražeći neku davno pohranjenu informaciju ili dokument? U koliko je slučajeva ona još uvijek čitljiva kada ju pronađete? Kako informacijski i komunikacijski predstavljate svoje usluge i proizvode?

(Tekst napisala
doc. dr. sc. Maja Krtalić)

KNJIŽNICA FILOZOFSKOG FAKULTETA I ODSJEK NA 14. DANIMA SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA U LOVRANU

Sekcija za visokoškolske i specijalne knjižnice HKD-a, Sveučilišna knjižnica Rijeka te Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, organizirale su 14. dane specijalnih i visokoškolskih knjižnica koji su se održali od 13. do 16. svibnja 2015. u Lovranu. Tema skupa bila je “Knjižnice: kamo i kako dalje?”, a izlaganja, radionice, okrugli stolovi i izlaganja postera predstavila su aktualna zbivanja i primjere dobre prakse iz područja visokoškolskog i specijalnog knjižničarstva (budućnost knjižničnih zbirki i usluga, istraživačkih podataka u knjižničarstvu te pozicioniranja knjižnica i knjižničara).

Na skupu su, između ostalih, svoj rad izložile i voditeljica Knjižnice Filozofskog fakulteta Gordana Gašo i prof. Kornelija Petr Balog s radom pod nazivom “Suradnja knjižničara i nastavnika u informacijskom opismenjavanju: primjer Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku”. Na pitanja pronalaska i pristupa točnim i kvalitetnim informacijama, njihovog vrjednovanja i odabira te njihovog prikupljanja i korištenja najčešće se može odgovoriti informacijskim opismenjavanjem, a ukoliko je isto ostvareno u suradnji dvaju važnih stupova naše struke – knjižničara i nastavnika, ciljevi poput provođenja kvalitetnog istraživačkog rada te samostalnog i učinkovitog

pretraživanja informacija lako su ostvarivi.

Voditeljica knjižnice, kolegica Gašo, sudjelovala je na skupu i s radom “Istraživanje organizacije i nabave knjižničnih zbirki u visokoškolskim knjižnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku” na kojem je radila s kolegicom Jasminkom Mihaljević, voditeljicom Knjižnice Ekonomskog fakulteta u Osijeku i kolegicom Liljanom Siber, voditeljicom Knjižnice Pravnog fakulteta u Osijeku.

Na skupu su, u dijelu izlaganja postera, sudjelovali i neki bivši studenti Odsjeka za informacijske znanosti.

Sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama

U 2015. godini članovi Odsjeka za informacijske znanosti sudjelovali su na sljedećim znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama.

Filip Delač je predstavio poster "Data librarian – knjižničar u svijetu podataka" koji je izradio zajedno s kolegicama Ines Horvat i voditeljicom Knjižnice Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sandom Hasenay.

Također, u poster sesiji su sa svojim posterom sudjelovale Danijela Benić, Martina Plaščak i Jasenka Pejaković, koje trenutno sudjeluju u programu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa u knjižnici Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

PETI FESTIVAL HRVATSKIH DIGITIZACIJSKIH PROJEKATA

U ponedjeljak i utorak, 21. i 21. travnja u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu održao se Peti festival hrvatskih digitizacijskih projekata. Festival je bio posvećen temama korištenja digitalne kulturne i znanstvene baštine, autorskom pravu u digitalnom okruženju te digitalnoj humanistici. Mogla su se čuti izlaganja stručnjaka iz područja izrade, obrade ili korištenja digitalnog sadržaja te izlaganja koja su predstavila nove metode i pristupe u razvoju sustava i usluga digitalne knjižnice. Rasprave, razmjene ideja i primjeri dobre prakse o kojima se pričalo povezani su aktualnim pitanjima i izazovima u području:

- digitalne humanistike,
- digitalizacije i autorskog prava,
- kreativne industrije i korištenja digitalne kulturne baštine,

- analize korištenja digitalnih sadržaja,
- projekata i uspostave redovnog programa digitalizacije,
- digitalizacije specifičnih vrsta građe,
- provedenih projekata digitalizacije.

Na ovogodišnjem su festivalu, kao pozvani predavači, sudjelovali i naši članovi Odsjeka. Prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog i dr. sc. Kristina Feldvari održale su predavanje pod naslovom *E-knjige u javnim kulturnim i znanstvenim ustanovama i upravljanje vlasničkim pravima: na primjeru hrvatskih knjižnica*, dok je doc. dr. sc. Boris Bosančić održao predavanje pod naslovom *Postupak označivanja teksta u projektima digitalizacije stare građe za potrebe znanstvenoistraživačkog rada*.

ASIS&T EUROPEAN WORKSHOP 2015

ASIS&T European Workshop konferencija je o informacijskim znanostima i tehnologiji s ciljem okupljanja europskih znanstvenika i stručnjaka informacijskih znanosti kako bi razgovarali o aktualnom razvoju i perspektivi istraživanja i prakse informacijskih znanosti. Glavna tema ove konferencije bila je "Informacija, tehnologija i korisnik".

Treća konferencija održala se od 22. do 23. svibnja 2015. na Filozofskom fakultetu u Osijeku, a organizirao ju je Odsjek za informacijske znanosti u suradnji s *European Chapter of ASIS&T*.

U 2 dana izlagalo je 16 izlagača iz različitih dijelova Hrvatske, ali i svijeta. Tako smo imali predavačicu po imenu Lai Ma iz Hong Konga koja već duži niz godina živi u Irskoj i koja nas je uvela u konferenciju u osnovnim crtama. Predavala je o informacijama te na zanimljiv način, ilustracijama, dočarala središnju temu. Tako je i započela prva sesija u kojoj nam je Cathal Hoare (University College Cork) iz Irske prenio znanja o eri brzorastuće tehnologije pametnih telefona i tableta, razvijanju društvenih medija te kako je to sve utjecalo na to kako danas pretražujemo informacije što nam je bilo veoma zanimljivo. Drahomira Cupar sa Sveučilišta u Zadru

objasnila nam je kakve su se to promjene dogodile u klasifikacijskim sustavima tijekom vremena s razvojem ljudskog znanja i razmišljanja.

Na kraju prve sesije svoje predavanje je imala i Kristina Feldvari s Odsjeka za informacijske znanosti. Saznali smo nešto o organizacijskim (sub)kulturama i rukovodstvu u hrvatskim knjižnicama te koje su razlike među njima u organizaciji, vodstvu, mjeriteljima uspjeha te praksi unapređenja produktivnosti kod zaposlenika. Na red je došla i pauza tijekom koje smo se počastili kavom, keksima i kiflicama. Uz razgovor i druženje vrijeme leti pa smo tako stigli i do druge sesije i Sergeja Lugovića sa Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Slušali smo o konceptu odlaganja informacija kako bi se povećao obim kvantitativne analize u poduzetničkim sustavima. A nakon toga svoju smo pozornost usmjerili na našeg kolegu studenta Roberta Janusa koji nam je pojasnio je li informacija subjektivni ili objektivni koncept na temelju Qvotruopovog gledišta na informacije.

Profesorica Kornelija Petr Balog predstavila nam je društveni utjecaj narodne knjižnice u Vinkovcima te kako korisnici vrednuju knjižnične usluge. Lju-

di koji redovno obnavljaju svoju članarinu u knjižnici, vjerni su korisnici, a to je veliki pokazatelj jer podržavaju knjižnicu u radu te promoviraju usluge drugim potencijalnim korisnicima. Poslije ovih zanimljivih i poučnih predavanja, pozvani smo na pauzu i ručak. Ručak je bio izvrstan i svi su bili zadovoljni. Imali smo 3 sata pauze i htjeli smo raditi štošta zanimljivo, pokazati našim dragim gostima naš grad Osijek, ali vrijeme nas nije poslužilo. Naime, kiša je padala danima pa su neki odlučili otići na kavu u obližnji kafić, a neki su ostali na fakultetu i razgovarali. Nakon dužeg predaha, vratili smo se na PhD forum, tj. budućim doktorandima (Darko Laco- vić, Kaltrina Nuredini, Marijana

ODSJEK ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI NA 34. MEĐUNARODNOJ KONFERENCIJI "ORGANIZATIONAL SCIENCE DEVELOPMENT"

Od 25. do 27. ožujka u Portorožu, Slovenija, održala se 34. međunarodna konferencija "Organizational Science Development" na temu *Internationalization and Cooperation*.

"Internationalization commonly denotes the process of participation in international activities and it is crucial to the development of both for-profit and non-profit

organizations in today's environment. Due to the astonishing technological development, the environment is increasingly open, integrated and globalized. The world is becoming a global village without room for complacency or exclusion. Indeed, it calls for quick reactions, for looking outwards and for establishing connections and cooperation."

(Aleš Novak, predsjednik programskog odbora)

Prof. Kornelija Petr Balog, zajedno s prof. Tatjanom Aparac Jelušić i voditeljicom Sveučilišne knjižnice u Zadru, Mirtom Matošić sudjelovala je na konferenciji s radom "Quality assurance practices in Croatian academic libraries: two case-studies".

Špoljarić Kizivat) koji su nas upoznali sa svojim doktoratima i sažeto objasnili područje i metodologiju svojih istraživanja. Uslijedio je panel rasprava "Towards Unified Approach to Information Science in Europe" tijekom koje se raspravljalo o pristupu informacijskoj znanosti u Europi, a vodila ga je Tatjana Aparac-Jelušić. Ostali sudionici bili su Kornelija Petr Balog, Lai Ma i Anna Maria Tammaro. Dan je polako postajao predug, a čekalo nas je još štošta. Bili smo uzbuđeni jer smo znali da nakon večere slijedi after party u caffe baru Cheers!

Nakon odlične večere s našim kupončićima za piće zaputili smo se u obližnji Cheers. Glazba je bila super i svi su bili odlično raspoloženi. Zabava je trajala do kasno u noć.

Nakon neprospavane, ali vrlo zabavne noći, bilo je vrijeme da se ujutro ponovno zaputimo na fakultet na 2. dan konferencije. Prepričavali smo događaje od prošle večeri i uvjerali se da je zabava bila pravi uspjeh. Otvorili smo treću sesiju s profesoricom Majom Krtalić koja nam je govorila o digitalnoj baštini te kakva se sve pitanja postavljaju u vezi te problematike. Naglasak je bio na ulozi baštinskih ustanova u komunikaciji, prezentiranju i čuvanju proizvoda s baštinskom vrijednošću. Nikolina Peša Pavlović upoznala nas je s korisnošću OPAC-a i njegovom

glavnom svrhom zadovoljavanja potreba korisnika za informacijom i uspješnog procesa pronalazjenja informacija. Nakon toga je naša kolegica studentica Ivana Manojlović imala vrlo zanimljivu prezentaciju. Ona i kolegica Hana Marčetić, koja uživa u Erasmus razmjeni, istražile su informacijske potrebe i upotrebu tehnologije kod starijih osoba (65+) u osječkom staračkom domu. Ispostavilo se da starije osobe još uvijek, najviše od svih *gadgets*, vole TV! Slijedila je kratka pauza uz kavu i kekse kako bismo malo predahnuli i što bolje se koncentrirali na ostatak predavanja. Zatim je o perspektivi informacijske znanosti govorila profesorica Tatjana Aparac-Jelušić sa zadarskog sveučilišta. Bilo je vrlo poučno slušati osobu s tako velikim iskustvom u području informacijskih znanosti.

Marijana Schonberger, predstavica tvrtke Spin informatika d.o.o., predstavila je projekt Jupiter (EAS System) koji je rezultat dvadesetogodišnjih istraživanja. Govorila je o integraciji različitih modela u projekt koji je najnovije istraživanje u kojem je sudjevalo više od 30 iskusnih članova developerskog tima. Treću sesiju završavali smo s mladim eCommerce konzultantom tvrtke Inchoo Vanjom Bunjevcem čije je izlaganje posebno zainteresiralo one zaljubljene u IT. Zanimljivo i zabavno predavanje iz kojega smo saznali da za jednu aplikaciju nije potrebno više od 2 mjeseca, dok nama studentima treba 2 mjeseca samo da se pokrenemo. Vanja nas je motivirao na rad i naučio da je vrijeme novac i na tome smo zahvalni! I polako smo zakoračili u posljednju, četvrtu sesiju. Milijana Mičunović svojim nas je zanimljivim pristupom nagnala da o knjižnicama razmišljamo kao o društvenim središtima i o primjenjivanju DIY rješenja kada se susrećemo s određenim problemima. Knjižnice bi trebale imati svoje media/maker/hacker/fab labs te ih promovirati kao dodatak svojim uslugama i aktivnostima. Ines Hocenski u suradnji s

profesorom Zoranom Velagićem iznijela je probleme digitalizacije i autorskog prava u knjižnicama s posebnim naglaskom na Hrvatsku. Povukla su se pitanja kako knjižnice traže svoja rješenja kada se radi o digitalizaciji i pružanju tih usluga korisnicima, trebaju li knjižnice odvajati digitalnu i analognu građu i sl. Vrlo zanimljiva prezentacija s mnoštvom pitanja koje treba raspraviti. Opet naše kolegice studentice, Ivana Turk i Elizabeta Vujnovac koje su vrlo spremno odgovarale na pitanja o svojoj temi. Govorile su nam o tome kako digitalna komunikacija utječe na ljude i njihov identitet. Ljudi na internetu nisu više anonimni te su svjesni svog virtualnog identiteta. Bili smo vrlo ugodno iznenađeni kojim vokabularom raspolazu ove dvije mlade studentice i kako tečno pričaju engleski jezik. Ponosni smo na kolegice i na naš fakultet koji na tržište izbacuje ovakve studente koji bi nam svi-ma trebali biti primjer.

Tijekom cijele konferencije, u svečanoj dvorani stajao je tzv. "Wall of Tweets" gdje su se prikazivali *tweetovi* sudionika konferencije. Jednostavno je trebalo *tweetati* status ili sliku s *hashtagom* #AEW2015, a naravno da su se za to dobivale i nagrade. Prva nagrada bio je Lenovo tablet kojeg je osvojila Ivana Dejanović, nakon toga Antea Eskeričić osvojila je drugu nagradu – Squid hub. Dvije majice s natpisom osvojile su studentice Mihaela Konjevod i Elizabeta Vujnovac.

I tako je završila ovogodišnja konferencija na kojoj su svi nešto naučili, iskusili nešto novo i na vrhuncu, dobro se zabavili jer to i je bila glavna ideja ovog događaja.

Preostale fotografije možete pogledati u albumu na Facebook stranicama Filozofskog fakulteta <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.708961755899470.1073741830.579550932173887&type=1>.

(Tekst: Antea Eskeričić, fotografije: Marta Matijević)

ODSJEK ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI NA MIPRO 2015 – 38. MEĐUNARODNOM SKUPU ZA INFORMACIJSKU I KOMUNIKACIJSKU TEHNOLOGIJU, ELEKTRONIKU I MIKROELEKTRONIKU

U srijedu 27. svibnja, središnjeg dana 38. međunarodnog skupa MIPRO 2015 s preko 1200 sudionika iz 42 zemlje, skup je svečano otvoren. U uvodnom izlaganju ministar znanosti, obrazovanja i sporta prof. dr. sc. Vedran Mornar naglasio je da se „gospodarstvo sada konačno pomalo izvlači iz krize, da ide nap bolje te da ICT tehnologija ima u tome svoju ulogu, dodavši da Hrvatsku može spasiti, ne jeftina radna snaga, nego pamet. U nastavku skupa održana je panel rasprava o Strategiji pametne specijalizacije, za koju je ministar Mornar rekao da je riječ o krovnom dokumentu inovacijske politike, koji moramo donijeti ako

želimo učinkovito povlačiti sredstva iz EU fondova. Strategija ima pet prioriteta područja – zdravlje i kvaliteta života, energija i održivi okoliš, promet i mobilnost, sigurnost i prehrambene i biotehnologije. Kroz to se onda provlače horizontalne teme – turizam, kreativna i kulturna industrija te ICT tehnologija“, rekao je ministar Mornar. U sklopu panel rasprave o Strategiji pametne specijalizacije povučena je paralela između biotehnologija i ICT-a jer s jedne strane imamo GMO i razne genetske manipulacije, a s druge strane najavu umjetne inteligencije – u oba slučaja se radi o „igranju Boga“.

Uz plenarnu raspravu na temu Strategija pametne specijalizacije, održano je i sedam okruglih stolova, četiri radionice te deset savjetovanja: *MEET – Mikroelektronika, elektronika i elektronička tehnologija; DC VIS – Raspodijeljeno računarstvo, vizualizacija i biomedicinsko inženjerstvo; CE – Računala u obrazovanju; CTI – Telekomunikacije i informacije; CTS – Računala u tehničkim pametne sustavima; CIS – Inteligentni sustavi; ISS – Sigurnost informacijskih sustava; miproBIS – Poslovni inteligentni sustavi; DE-GLGPS – Digitalna ekonomija i uprava, lokalna uprava, javni servisi; SP – MIPRO Junior.*

Iz Firenze

U okviru jedne od sesija predavanja dr. sc. Anita Papić izložila je rad pod naslovom *The emerging strategy of social network analysis: an overview of indicators, concepts and implications*.

U srijedu navečer na plaži hotela Adriatic u Opatiji, u kojem se i održava ovaj najveći nekomercijalni ICT skup u ovom dijelu Europe, održan je tradicionalni koktel dobrodošlice, neformalno druženje sudionika skupa.

Vladimir Mrvoš, član predsjedništva MIPRO-a zadužen za odnose s javnošću, ističe da će „ovogodišnji MIPRO pamtiti po okruglom stolu 3D pisaci – tehnološka i socijalna revolucija. Iako je baš MIPRO bila jedna od prvih tehnoloških konferencija u svijetu gdje je prezentirana tehnologija 3D ispisa, ovogodišnji okrugli stol o toj temi prerastao je iz tehnološke u socijalnu temu. Smatra da je u tehnologiji 3D ispisa došlo do prijelomnog tehnološkog trenutka kada će se morati postaviti novi strateški, industrijski, poslovni, etički i zakonodavni okviri. Pitanje je kako će se društvo i civilizacija razvijati nakon što tehnologija 3D ispisa postane uobičajena pojava, poput pametnih telefona koji su danas dostupni gotovo svakome. Ne samo mogućnost printanja oružja koje će postavljati veliki sigurnosni problem u godinama koje slijede, već mogućnost

printanja ljudskih organa, poput bubrega ili srca što smo vidjeli na prezentaciji, otvara neka pitanja koja više nisu samo tehnološka, pa očekujemo da će u narednim godinama MIPRO iz tehnološke prerasti u konferenciju koja će zaći u mnogo šira znanstvena područja.“ Predsjednik međunarodnog Programskog odbora MIPRO-a, prof.dr.sc. Petar Biljanovi tom je prilikom izjavio da je „glavna vrijednost skupa MIPRO veliki broj sudionika – proizvođača znanja koje sve više postaje najvažniji društveni resurs i pokretačka snaga društva. Kroz sinergiju gospodarstva, obrazovanja, znanosti i uprave MIPRO postiže efekte koji su jači od prostog zbroya tih djelatnosti i to sinergijsko djelovanje mu je glavna snaga i kvaliteta“.

(Tekst napisala
dr. sc. Anita Papić)

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA BY THE BOOK 2. BOOKS AND READING IN AN AGE OF MEDIA OVERLOAD

U Firenzi je od 18. do 19. lipnja 2015. održana druga međunarodna znanstvena konferencija By the Book, s fokusom na položaj knjige i čitateljske praske u dobu medijskog «preopterećenja». Konferencija je okupila 40-ak znanstvenika s područja nakladničkih studija uključujući i one najeminentnije, a čak troje nastavnika s Odsjeka, Zoran Velagić (Production models and the life cycle of the book in modern publishing), Josipa Selthofer (Towards a better understanding of publishing studies based on course syllabi reading lists) i Tomislav Jakopec (Model for continuous monitoring of ebook market) održalo je zapažena izlaganja. Osvrt s konferencije dostupan je na poveznici <https://projectebooks.wordpress.com/2015/09/05/international-conference-by-the-book-2015-books-and-reading-in-an-age-of-media-overload-18-19-june-2015-florence-italy/>

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA THE MINORITY BOOK. HISTORICAL EXPERIENCES AND MODERN EXPRESSIONS IN THE GLOBAL WORLD

U Vilniusu je od 24. do 25. rujna 2015. održana međunarodna znanstvena konferencija The minority book. Historical experiences and modern expressions in the

global world. Na konferenciji je izlagalo 50-ak istraživača, među njima i nastavnici s Odsjeka Zoran Velagić (Book strategies in a small market: contribution to culture above

cash paradigm) i Jelena Lakuš (In the spirit of tradition, religion and moral education: book production in Dalmatia of the early 19th century).

MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA BREAKING BOOK BOUNDARIES. PERSPECTIVES OF THE CREATORS, THE RECIPIENTS, AND THE RESEARCHERS

U Wrocławu je od 2. do 4. prosinca 2015. održana međunarodna znanstvena konferenci-

ja *Breaking book boundaries. Perspectives of the creators, the recipients, and the researchers,*

na kojoj je Zoran Velagić održao izlaganje *Redefining publishing concepts and related terminology.*

ERASMUS+ MOBILNOST

U sklopu programa Erasmus+ mobilnosti osoblja u svrhu podučavanja i osposobljavanja 22. rujna 2015. Zoran Velagić je održao predavanja *Key periods in the history of publishing, Revolutions of the 19th century and professionalization of publishing industry* i *In the course of the 20th century: global and local?* na Fakultetu za komunikacije Sveučilišta u Vilniusu.

**Zadarska konferencija; ujedno i terenska nastava za studente
Diplomskog studija nakladništva**

*Sastanak radne grupe u Zadru. S desna na lijevo: Miha Kovač,
Skans Kersti Nillson, Tom Wilson, Elena Macevičiute, Ewa Jablonska*

Sveučilišna knjižnica u
Vilnius

COST E-READ PROJEKT

COST projekt E-READ: Evolution of reading in the age of digitisation (Action number IS1404) odobren je 2014. godine za razdoblje 2014 – 2018. Detalji o projektu dostupni su na mrežnoj stranici http://www.cost.eu/domains_actions/isch/Actions/IS1404. Tijekom 2015. godine nastavnici s Odsjeka sudjelovali su u brojnim aktivnostima projekta. Zoran Velagić, koji je nacionalni predstavnik u Upravnom odboru projekta

sudjelovao je na generalnim sastancima u Ljubljani i Szegedu, gdje su mu se kao novi članovi projekta pridružili Josipa Selthofer i Tomislav Jakopec. Dana 21. studenog u Zadru je organizirana radionica četvrte radne grupe (WG4) kojoj je cilj bio propitivanje nakladničke metodologije i metodologije istraživanja čitateljskih navika, s ciljem njihova povezivanja, usavršavanja i daljnje primjene.

Pauza u Szegedu: fascinacija
spomenikom komarcima

TREĆA MEĐUNARODNA ZNANSTVENA KONFERENCIJA PUBLISHING – TRENDS AND CONTEXTS

U Zadru je od 19. do 20. studenog 2015. održana Treća međunarodna znanstvena konferencija Publishing – trends and contexts. Konferenciju organiziraju Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru (Nives Tomašević i Franjo Pehar) i Odsjek za informacijske znano-

sti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku (Zoran Velagić). Na konferenciji je izlagalo troje nastavnika s Odsjeka: Josipa Selthofer i Ines Hocenski imale su zajedničko izlaganje Publishing business in the academic environment?, a Zoran Velagić izlaganje The

page between imitation and innovation. Osvrt s konferencije dostupan je na poveznici <https://projectebooks.wordpress.com/2016/01/04/3rd-international-conference-on-publishing-trends-and-contexts-zadar-croatia-19-20-november-2015/>

a...

Ostala događanja

Dr. Sc. Jannica Heinström

Znanstveni kolokvij Odsjeka za informacijske znanosti

Primarna svrha znanstvenih kolokvija Odsjeka za informacijske znanosti jest predstavljati znanstvenog rada članova Odsjeka ostalim članovima, kao i svim zainteresiranim studentima. Na taj se način Odsjek nastoji uključiti u međunarodni pokret *Open Science*.

Prvi znanstveni kolokvij Odsjeka za informacijske znanosti održan je u četvrtak, 9. srpnja 2015. godine, na kojemu je voditelj Znanstvenog kolokvija **doc. dr. sc. Boris Bosančić** održao predavanje pod naslovom *Uloga informacije u procesu stjecanja znanja*.

Gostujući predavači

DR. SC. SOFIJA KLARIN ZADRAVEC

Dr. sc. Sofija Klarin Zadavec, knjižničarska savjetnica za digitalizaciju i djelatnica Závoda za knjižničarstvo pri NSK održala je 14. siječnja 2015. godine studentima 2. god. preddiplomskog i 2. god. dipl. studija (u okviru kolegija Org. inf. 1 i Teorija i praksa org. informacija) predavanje na temu *Funkcionalna granularnost u organizaciji informacija digitalne knjižnice*.

Intenzivni razvoj digitalnih knjižnica ukazao je na nepostojanje jednoznačnih pravila u organizaciji informacija digitalne knjižnice što pred samu knjižnicu stavlja različite stručne, organizacijske i tehničke izazove. Tako se počinju javljati novi konceptualni modeli i norme podataka za opis građe koji podrazumijevaju različite razine granularnosti. Odnosno, javlja se koncept funkcionalne granularnosti koji omogućuje prilagodbu stupnja granularnosti određenim potrebama, zahtjevima ili uvjetima doprinoseći tako učinkovitosti i kvaliteti cijelog sustava.

DR. SC. JANNICA HEINSTRÖM

U četvrtak, 16. travnja gostujuća profesorica dr. sc. Jannica Heinström sa Sveučilišta Åbo u Finskoj, održala je predavanje za studente Informatologije na temu obrazovanja iz područja knjižničnih i informacijskih znanosti te knjižničnog sustava u Finskoj.

Profesorica Heinström prvo je predstavila Sveučilište Åbo osnovano 1918. godine. Sveučilište čine četiri sastavnice: Fakultet umjetnosti, psihologije i teologije, Fakultet obrazovanja i socijalne skrbi, Fakultet znanosti i inženjerstva te Fakultet društvenih znanosti, poslovanja i ekonomije na kojem, s još četvero svojih kolega i dva doktoranda, predaje i profesorica Heinström. Na Sveučilištu trenutno studira 6,500 studenata od čega 800 međunarodnih studenata iz više

od 70 zemalja. Svake godine diplomira 550 studenata, a 92% diplomiranih studenata zapošljava se u struci na poslovima za koje su stručno osposobljeni.

Nakon nekoliko zanimljivih informacija o samom Sveučilištu, profesorica je govorila o Studiju informacijskih znanosti i trendovima u području knjižničnih i informacijskih znanosti. Studij informacijskih znanosti pokrenut je 1982. godine i nudi mogućnost slušanja kolegija iz područja organizacije znanja, informacijskog pretraživanja, informacijskog ponašanja, komunikacije, informacijsko-komunikacijske tehnologije, vrjednovanja informacija i informacijskog menadžmenta. Studij prati društvene (gospodarske, ekonomske, tehnološke) trendove integrirajući ih u svoj program pa studenti tako mogu slušati kolegije kao što su vizualizacija podataka, kompetitivna inteligencija, organizacija znanja, webometrija, i dr.; isti se mogu slušati/pohađati/poлагati putem *online* nastave, virtualnih učionica, blogova, wikija, kafića za učenje (tzv. *learning café*), ali i putem 'klasičnih' metoda kao što su predavanja, seminari i projektni zadatci.

Nakon što je predstavila Studij informacijskih znanosti, profesorica Heinström rekla je nekoliko riječi i o studentskom životu općenito, mogućnostima Erasmus mobilnosti i što sve jedan student može očekivati tijekom studija u Finskoj.

Za one koji su propustili ovo zanimljivo predavanje, informacije su dostupne na mrežnim stranicama Sveučilišta te u službenom informativnom

vodiču koji možete pronaći na sljedećoj poveznici http://www.abo.fi/public/media/23874/akademibroschyren_english_2012.pdf.

Erasmus mobilnost na Sveučilištu Åbo, na Studiju informacijskih znanosti, moguće je realizirati tijekom diplomskog studija.

ANA TADIĆ I ZORAN ANTOLOVIĆ

U ponedjeljak, 02. ožujka održao se uvodni sat u kolegij Baze podataka II. Sadržajni uvod u kolegij te informacije o obvezama i pravima studenata na kolegiju dao je dr. sc. Tomislav Jakopec. Nakon toga, uslijedila su dva tematska predavanja koja su održali gosti predavači.

Prvo predavanje na temu *IT Security for dummies* održao je Zoran Antolović, student 1. godine diplomskog studija na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Kolega Antolović govorio je o informacijskoj i računalnoj sigurnosti i sigurnoj komunikaciji demonstrirajući izloženo na primjeru odabrane studije slučaja (primjer najčešćih grešaka studenata – korištenje otvorenih WiFi mreža, rad s ilegalnim softverom, prijava na korisničke račune s javno dostupnih računala i dr.).

Nakon toga Ana Tadić, koja je diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Osijeku i čije područje rada obuhvaća novinarstvo i digitalni marketing, održala je predavanje na temu *Marketing na društvenim mrežama kroz prizmu poznavanja oblikovanja mrežnih stranica*. Kako su mrežne stranice danas neizostavni dio marketinga na društvenim medijima, važno je

poznavati temeljne principe, pristupe i prakse u području digitalnog marketinga – kako pristupiti klijentima, kako se prilagoditi radu u različitim djelatnostima, kako pronaći i osmisliti kvalitetan sadržaj, kako komunicirati s kolegama s drugog kraja svijeta i sl.

Navedena tematska predavanja pružila su studentima uvid u aktualna pitanja informacijske i računalne sigurnosti, odnosno područje digitalnog marketinga pruživši im tako kontekst u koji mogu 'smjestiti' svoja znanja i vještine koje, između ostalog, imaju priliku steći i usavršiti i na kolegiju Baze podataka II.

DR. MATE TOTH

(Tekst napisala izv. prof. dr. sc. Gordana Đukić)

U razdoblju od 11. do 15. svibnja 2015. godine na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, u okviru Erasmus+ razmjene nastavnika, boravio je dr. Mate Toth, profesor s University of Pecs, Faculty of Adult Education and Human Resources, Institute of Library and Information Science.

Za studente i profesore održao je predavanje o položaju knjižnica, knjižničara i studija knjižničarstva i informacijskih znanosti u Mađarskoj te o knjižnicama kao mjestu susreta.

S istom je temom sudjelovao i kao pozvani predavač na 8. konferenciji studenata knjižničarstva i informacijskih znanosti InfoDASKA koja je održana 15. i 16. svibnja 2015. godine na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Knjižnica Filozofskog fakulteta i Odsjek za

ULOGA VISOKOŠKOLSKE KNJIŽNICE U OBRAZOVNOM ISKUSTVU GENERACIJE Y

U sklopu Otvorenog četvrtka na Filozofskom fakultetu u Osijeku Gordana Gašo, voditeljica knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku i Darko Lacović, asistent na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek održali su 28. svibnja 2015. godine izlaganje pod nazivom *Uloga visokoškolske knjižnice u obrazovnom iskustvu Generacije Y* u kojem su predstavili rezultate istraživanja provedenog pomoću ankete u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Bilo je ovo posljednje predavanje u sklopu trećeg ciklusa predavanja Otvorenog četvrtka, posebice namijenjeno knjižničarima i informacijskim stručnjacima, studentima informacijskih znanosti, ali i široj publici.

Cilj istraživanja bio je ispitati i analizirati stavove i iskustva studenata o fizičkim prostorima i uslugama knjižnice kako bi se na temelju dobivenih spoznaja moglo pristupiti preuređivanju postojećih knjižničnih prostora te dizajniranju novih prostora knjižnice prema stvarnim potrebama korisnika.

Rezultati istraživanja pokazali su da je korisnicima između ostalog poprilično važan fizički prostor i blizina knjižnice, da studenti pretežno koriste čitaonicu za tihi i skupni rad te da preferiraju tiskanu građu iz knjižnice, ali i korištenje računala i interneta u knjižnici. Osim toga više od polovice ispitanika smatra da su elektronički izvori koje osigurava knjižnica vrlo važni za uspješno učenje i studiranje.

(Tekst napisao
Darko Lacović)

ODRŽANA RADIONICA “OSNOVE JAVASCRIPTA”

Dana 24. studenog dr. sc. Tomislav Jakopec održao je radionicu “Osnove JavaScripta”. Sudionici do sada najposjećenije radionice CodeCAMP-a imali su priliku usvojiti programske osnove JavaScripta (varijabla, niz, objekt, uvjetno grananje, petlje, funkcije itd.). Također, na radionici su prikazane i često korištene funkcionalnosti JavaScripta prilikom upravljanja HTML elementima te CSS svojstvima. Tijekom same radionice izrađena je jednostavna aplikacija koja prikazuje kako u praksi funkcioniraju prije navedeni pojmovi.

Radionica je održana na Filozofskom fakultetu u sklopu CodeCAMP trening programa

koji organizira i provodi Odsjek Software City udruga, a čiji je cilj osnažiti zajednicu koja aktivno radi u području razvoja softvera, odnosno stvoriti jaku tehničku zajednicu vođenu težnjom ka

izvršnosti. Najave ostalih događanja i aktivnosti možete pratiti na mrežnoj stranici udruge, putem profila na društvenim mrežama Twitter, Facebook i putem *newslettera* udruge.

informacijske znanosti na Otvorenom četvrtku

MORFOLOŠKE SLOBODE I TRANSHUMANISTIČKI PRISTUP LJUDSKOM TIJELU

Također, s sklopu 3. ciklusa predavanja Otvorenog četvrtka Milijana Mičunović održala je 26. ožujka 2015. godine izlaganje pod nazivom *Morfološke slobode i transhumanistički pristup ljudskom tijelu*.

Transhumanistički pokret intelektualni je i kulturni pokret čiji se zagovornici zalažu za znanstveno i tehnološko interveniranje u ljudsku prirodu, odnosno biomedicinsko poboljšanje čovjekovih tjelesnih i mentalnih sposobnosti. Iako je pokret okupio veliku grupu entuzijasta – znanstvenika, umjetnika i futurista, izazvao je i brojne kritike koje su ga oslikale kao jednu od najopasnijih ideja suvremenog doba. Prema transhumanističkoj teoriji i njezinim aspiracijama, čovjeka će u

budućnosti zamijeniti kiborg kao transhumano biće, odnosno posthumanistički subjekt u obliku sintetičkog bića razvijene umjetne inteligencije. Tehno-znanstvenim postupcima čovjek će poboljšati i usavršiti tjelesne, kognitivne i moralne aspekte svoga stanja te tako nadići "prirodna" ograničenja i postati "slobodan". U tom je pogledu važno pitanje morfoloških sloboda.

Morfološke slobode podrazumijevaju pravo i slobodu svakog čovjeka da, u svrhu poboljšanja vlastitog stanja, znanstvenim i tehnološkim postupcima intervenira u morfologiju, a time i u način funkcioniranja tijela i mozga. Morfološke slobode smatraju se negativnim pravom, pravom koje

drugima ne dopušta djelovanje protiv onoga tko prakticira to pravo. Nitko ne mora podržavati osobu u njezinu pokušaju da izmijeni i 'poboljša' vlastito tijelo, ali nitko nema ni moralno pravo spriječiti osobu u prakticiranju njezinih morfoloških sloboda.

Uz navođenje i opisivanje različitih ideja i koncepata, ključnih pojmova i problemskih pitanja u području transhumanizma, kiborgizma i morfoloških sloboda, na predavanju su bili prikazani i različiti primjeri prakticiranja morfoloških sloboda koji propituju granice ljudskog tijela i uma, ali i koncepciju identiteta, i to u kontekstu umjetnosti, znanosti i hakerske kulture.

UVOD U BAZE PODATAKA [2. TEHNIČKO PREDAVANJE SSA 2015./2016.]

U subotu, 5. prosinca 2015. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku dr. sc. Tomislav Jakopc održao je drugo tehničko predavanje u sklopu 4. Software Startup Akademije pod nazivom "Uvod u baze podataka".

Cilj predavanja bio je polaznicima (početnicima s malo ili bez prethodnog iskustva) pružiti uvid u problem kreiranja baze podataka, prikazati principe modeliranja baze te im pružiti priliku da na osnovi ER modela implementiraju bazu u dva RDBMS-a: MSSQL i MySQL. Polaznici su imali priliku modelirati baze za svoje projekte te provjeriti valjanost baze (*create database, create table, alter table* te *DML: insert, update, delete, select*).

Svečana promocija doktora znanosti

U ponedjeljak, 28. rujna 2015. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru održana je svečana promocija doktora znanosti i dodjela počasnog doktorata znanosti.

Akademski stupanj doktora društvenih znanosti, znanstveno polje informacijske i komunikacijske znanosti stekli su Kristina Feldvari, Tomislav Jakopc, Darko Latic i Josipa Selthofer.

Obilježavanje deset godina Franjevačkog samostana u

Odsjek za informacijske znanosti ove je godine obilježio deset godina suradnje s Knjižnicom Franjevačkog samostana u Mostaru. 2005. godine Odsjek je pod tadašnjim vodstvom prof. dr. sc. Tatjane Aparac-Jelušić započeo suradnju s Franjevačkim samostanom u Mostaru na projektu obnove i otvaranja javnosti franjevačke knjižnice. Deset godina kasnije pred nama je iznimna knjižnica koja je gotovo od nule obnovljena u prostornom, sadržajnom i funkcionalnom smislu te otvorena javnosti. Knjižničari fra Ante Marić i gđa Zdravka Šilić, bez kojih danas knjižnice ne bi bilo, uložili su mnogo mukotrpog truda i vremena u ovaj vrijedan i plemeniti cilj. U nizu dokumenata, programskih osnova i projektnih planova ostalo je zabilježeno kako je knjižnica obnavljana iz godine u godinu. Studenti knjižničarstva i informatologije iz deset generacija uvijek su rado odlazili na praksu ili volontirati u knjižnicu Franjevačkog samostana u Mostaru tijekom ljetnih mjeseci.

Kako bismo obilježili ovu godišnjicu te pokazali važnost ove suradnje za naš Odsjek, organizirali smo susret koji se održao 12. 3. 2015. na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Program susreta uključio je predavanje fra Ante Marića *Knjižnica Franjevačkog samostana u Mostaru danas* te predavanje prof. dr. sc. Tatjane Aparac-Jelušić *Skrb društva za baštinske zbirke u samostanskim knjižnicama*. Skup kojemu je nazočilo oko 80ak sudionika u ime uprave Filozofskog fakulteta u Osijeku pozdravio je prodekan za nastavu doc. dr. sc. Goran Livazović, a u ime Odsjeka za informacijske znanosti voditeljica Odsjeka, doc. dr. sc. Maja Krtalić. Fra Ante Marić predstavio je tijek obnove knjižnice od 2005. godine te današnje aktivnosti koje su vezane uz

Knjižnicu i Samostan. Prof. dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić održala je zanimljivo izlaganje o potrebi da se na nacionalnoj razini pristupi skrbi za baštinske zbirke u samostanskim knjižnicama te izazovima koji se pri tome javljaju. Nakon predavanja bivši i sadašnji studenti koji su tijekom godina odlazili u Mostar družili su se s knjižničarom fra Antom

Marićem. Atmosfera i dojam susreta svakako je vjerno pokazala koliko ova suradnja znači institucionalno Odsjeku za informacijske znanosti i Knjižnici Franjevačkog samostana u Mostaru, ali i osobno studentima i profesorima koji su tijekom godina bili dio ove suradnje. Fotografije, dojmove i sjećanja okupili smo u knjigu uspomena *Most do Mo-*

suradnje s Knjižnicom Mostaru

stara koju smo ovom prigodom uručili Knjižnici.

Želim se u ime Odsjeka za informacijske znanosti zahvaliti svima iz Franjevačkog samostana u Mostaru koji su zaslužni za našu višegodišnju suradnju. Posebno hvala fra Anti i gđi Zdravki za svakog pojedinog studenta i studenticu koji su boravili kod njih i o kojima su

skrbili. Hvala što su se potrudili naučiti ih stručnim poslovima čak i kada za to nisu imali previše vremena. Posebno hvala što su dodali brojne duhovne, moralne i životne lekcije koje su puno važnije od onih stručnih. Sigurna sam da će se ova uspješna suradnja nastaviti i dalje.

(Tekst napisala
doc. dr. sc. Maja Krtalić)

U organizaciji obilježavanja obljetnice sudjelovala je i studentica II. godine diplomskog studija Hana Marčetić koja je kao volonter određeno vrijeme provela u Knjižnici Franjevačkog samostana. O svojim utiscima s volontiranja Hana nas je već upoznala u tekstu objavljenom u rujnu 2014. godine, a kako je za nju bilo vidjeti fra Antu u Osijeku opisala je u nekoliko rečenica.

"Kako mi je cijeli događaj manje više u izmaglici od uzbuđenja i dobrog raspoloženja uzrokovanog velikim brojem ljudi do kojih mi je iskreno stalo, a koji su se okupili na jednom mjestu, vjerojatno sam ga doživjela na pomalo specifičan način. Fra Ante je stvarno posebna osoba, svatko kome se ukaže prilika da komunicira s njime automatski je osvojen njegovom pojavom. Iako je moja uloga zaista bila nebitna, mislim da je malo tko toliko uživao u cijeloj priči.

Više puta se u večeri spomenula „ljudska dimenzija“ koja prati ovih deset godina i voljela bih staviti dodatan naglasak na to. Svima koji su bili u Mostaru na praksi ili volontirali u samostanskoj knjižnici jasno je o čemu je riječ, a nadam se da su i ostali uspjeli uhvatiti dio te posebne atmosfere. Tu nije riječ samo o jednom divnom čovjeku koji osvaja svojom dubinom, autentičnošću, karizmom i angažmanom, već o nizu ljudi koji su kroz cijelo desetljeće surađivali na različite načine. Ja sam došla u Knjižnicu tijekom zadnje godine, rezultati rada svih profesora (ne znam kako ne spomenuti profesoricu Aparac-Jelušić i profesoricu Krtalić, a onda se tu odmah nadodaju i profesori Hasenay i Pehar i dr.), brojnih studenata i knjižničarke Zdravke već su bili vidljivi. Imala sam priliku osvrnuti se i vidjeti što je nastalo iz truda i predanog rada s ljubavlju, zbog čega sam se prilično emocionalno uložila u svaku sitnicu koju je sačinjavala ova obljetnica. Vidjela sam ljude koji su zaslužni za pokretanje cijelog projekta i koji su ga nosili samo snagom volje na istom mjestu, upoznala sam bivše studente s kojima sam komunicirala mjesecima i koji su mi svojim sjećanjima na vrijeme provedeno tamo uljepšali mnoge dane. Bez ikakvog pretjerivanja mogu reći da sam se osjećala privilegirano biti okružena prijateljima i kolegama, profesorima i studentima koji su pomogli u izgradnji tog osjećaja. Duboko sam zahvalna na svemu što su učinili, ne samo zbog rezultata koji su neupitni i dokazuju da se isplati uložiti sebe u ono u što vjeruješ, već i na tome što sam tako i ja dobila priliku osjećati se ponosno biti dijelom takve priče.

Nadam se da je i ostalim studentima koji su bili u Mostaru ova obljetnica bila lijepo iskustvo te da je u onima koji još nisu bili pobudila želju da odu. Zaista se ima što doživjeti i vidjeti, ali i obogatiti sebe kroz druženje s ljudima koji cijelu priču čine živom."

(Hana Marčetić)

ORGANIZIRANA RADIONICA "ORGANIZACIJA I ČUVANJE OSOBNIH DIGITALNIH DOKUMENATA" POVODOM 9. TJEDNA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Povodom 9. tjedna cjeloživotnog učenja, nacionalne obrazovne kampanje Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih koja promovira vrijednosti učenja i obrazovanja, Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku u suradnji s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek organizira je radionicu pod nazivom „Organizacija i čuvanje osobnih digitalnih dokumenata“. Tjedan cjeloživotnog učenja ove se godine održavao diljem Hrvatske od 28. rujna do 4. listopada, a cilj mu je potaknuti građane da se uključe u formalne i neformalne oblike učenja te

da iskoriste mogućnosti koje im pruža proces cjeloživotnog učenja.

Radionica „Organizacija i čuvanje osobnih digitalnih dokumenata“ održana je u subotu, 3. listopada 2015. u prostoru računalnog laboratorija Filozofskog fakulteta. Radionica je označila svojevrsni nastavak istoimene radionice održane početkom rujna u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici, no ovaj je put radionica bila namijenjena starijim zaposlenim i nezaposlenim osobama, umirovljenicima te svim zainteresiranim osobama koje u slobodno vrijeme ili u svom radu koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju pri čemu se susreću

s izazovima organizacije i čuvanja digitalnih informacija i dokumenata.

Radionica je organizirana s ciljem razvijanja i unaprijeđivanja vještina informacijske i računalne pismenosti kod starijih građana, odnosno produblivanja njihova znanja po pitanju korištenja računala i druge digitalne tehnologije te različitih alata za pristup, organizaciju, pohranu i čuvanje digitalnih informacija i dokumenata. Također, kroz ovu se radionicu htjela potaknuti integracija starijih građana u informacijsko društvo i društvo znanja.

STRUČNI KOLOKVIJ ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

U utorak, 10. studenog 2015. godine održan je stručni kolokvij Odsjeka za informacijske znanosti u organizaciji Kluba studenata informacijskih znanosti Libros.

I ovaj su puta studenti na zabavan i informativan način predstavili gdje su sve bili, što su radili, koga su upoznali i što su naučili tijekom svojih stručnih putovanja, praksi i aktivnosti.

Tako su prisutni mogli čuti kako je to volontirati i odraditi stručnu praksu u samostanskim knjižnicama, što sve osoba može očekivati ukoliko se odluči sudjelovati na 24-satnom hackathonu i posjetiti stručnu IT konferenciju, kako je to stručno se usavršavati u međunarodnom okruženju jedne jesenske škole te što znači organizirati jednu studentsku konferenciju, odnosno biti sudionikom ASIS&T konferencije.

Izlagalo je ukupno 11 studenata prema sljedećem rasporedu:

1. Praksa u Mostaru, kolovoz 2015. (Tajana Šimošić i Katarina Paulić)
2. Volontiranje u samostanskoj knjižnici u Blatu na otoku Korčuli, ljeto 2015. (Mia Kuzmić i Tamara Lemajić)
3. Radionica "Organizacija i čuvanje osobnih digitalnih dokumenata", rujan 2015. (Ivana Turk)
4. Hackathon Osijek, listopad 2015. (Antun Matanović)
5. Konferencija Droidcon Zagreb, svibanj 2015. (Tena Vilček)
6. Konferencija Shift Split, lipanj 2015. (Ivana Dejanović i Josipa Iljić)
7. Autumn School 2015 for Information Retrieval and Information Foraging, rujan 2015. (Mateja Zuzjak)
8. Konferencija InfoDaska, svibanj 2015. (Iva Magušić-Dumančić)
9. Konferencija ASIS&T, svibanj 2015. (Robert Janus)

Čestitamo svim studentima na ostvarenim postignućima te im zahvaljujemo na organizaciji još jednog uspješnog stručnog kolokvija.

PROJEKT ICT ZNANSTVENI LABORATORIJ

U petak, 06. studenog gimnazija Gaudeamus iz Osijeka kao nositelj projekta te projektni partneri – Privatna gimnazija Pitagora iz Splita i Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku potpisali su partnerski sporazum za projekt **ICT Znanstveni laboratorij**. Cilj projekta je uspostava programskih, kadrovskih i materijalnih uvjeta u gimnazijama, kao i omogućavanje stjecanja dodatnih kompetencija u prioritetno odabranim područjima matematike, prirodoslovlja i informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Pri

potpisivanju ugovora o suradnji dekanica Filozofskog fakulteta prof. dr. sc. Loretana Farkaš istaknula je kako na našem fakultetu od ove ak. god. djeluje sveučilišni **diplomski studij Informacijske tehnologije** te kako će upravo nastavnici, a dijelom i studenti s tog studija biti oni koji će ovom projektu pružiti logističku potporu, kako u praćenju kurikula tako i u potrebi za izobrazbom, a povezano s ishodima učenja.

Zadatci Filozofskog fakulteta obuhvaćaju različite edukacije u području izradbe kurikulumu

temeljenih na ishodima učenja, provedbe znanstvenog istraživanja, kao i konzultacije u provedbi projekta te izradbu priručnika za stručnu javnost i druge škole. Na projektu ispred Odsjeka za informacijske znanosti i Filozofskog fakulteta sudjeluju dr. sc. Tomislav Jakopec kao koordinator, dr. sc. Anita Papić kao edukator i dr. sc. Josipa Selthofer kao urednik edukativnih materijala.

(Tekst napisali
dr. sc. Anita Papić i
dr. sc. Tomislav Jakopec)

STUDIJSKI POSJET LONDONU

Usklopu projekta "ICT Znanstveni laboratorij" dr. sc. Anita Papić i dr. sc. Tomislav Jakopec sredinom su prosinca posjetili London zajedno s ostalim kolegama i suradnicima na projektu. Cilj studijskog posjeta bio je upoznati se s načinima i smjerom

uvođenja kodiranja u sustav školstva u Velikoj Britaniji. Sudionici projekta tom su prilikom posjetili i Coding London & Makers Academy, The Student World i Science Museum.

Objavljeni radovi članova Odsjeka u 2015. godini

Znanstveni i stručni radovi

1. Faletar Tanacković, Sanjica; Faletar Horvatić, Ivana; Badurina, Boris. European Union information in an acceding country: an investigation of information needs and seeking behavior. // *Library hi tech*. 33 (2015) , 1; 143-158
2. Šimunić, Zrinka; Faletar Tanacković, Sanjica; Badurina, Boris. Library services for incarcerated persons: A survey of recent trends and challenges in prison libraries in Croatia. // *Journal of librarianship and information science*. 48 (2015) , 1; 1-18
3. Dukić, Gordana. Perception and Adoption of Change Management in Information Institutions: A Study from Croatia. // *LIBRI: International Journal of Libraries and Information Services*. 65 (2015) , 3; 175-190
4. Dukić, Gordana; Kozina, Goran; Milković, Marin. Assessment of the Knowledge Management Project at Croatian Polytechnics. // *Tehnicki Vjesnik-Technical Gazette*. 22 (2015) , 2; 359-365
5. Dukić, Darko; Dukić, Gordana; Bertović, Neven. Information and Communication Technologies Usage in Croatian Enterprises // *Proceedings of the 11th International Scientific Conference on Economic and Social Development - Building Resilient Society / Vuletic, Ante ; Vlahov, Danijela Rebeka ; Pihir, Igor (ur.)*. Varaždin : Varaždin Development and Entrepreneurship Agency / University North, 2015. 520-529
6. Krtalić, Maja; Hasenay, Damir. Long-term accessibility of e-books: challenges, obstacles, responsibilities. // *Libellarium: časopis za istraživanje pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova*. 8 (2015) , 1
7. Petr Balog, Kornelija; Aparac Jelušić, Tatjana; Matošić, Mirta. Quality Assurance Practices in Croatian Academic Libraries : Two Case-Studies // *Internacionalizacija in sodelovanje: zbornik referatov 34. međunarodne konference o razvoju organizacijskih znanosti Slovenija, Portorož, 25.-27. 3. 2015.* = *Internationalisation and cooperation: conference proceedings of the 34th International Conference on Organisational Science Development Slovenia, Portorož, 25th- 27th March 2015.* / Doucek, Petr ; Novak, Aleš ; Paape, Bjoern (ur.). Kranj : Moderna organizacija, 2015. 874-885
8. Selthofer, Josipa. Što je prvo? Nakladničko poslovanje ili studij nakladništva?. // *Libellarium : časopis za istraživanje pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova*. 8 (2015) , 1; 125-137
9. Papić, Anita. The emerging strategy of social network analysis: an overview of indicators, concepts and implications // *Proceedings of the Conference Computers in Education / Čičin-Šain, Marina ; Čupić, Marko ; Hannu, Jaakkola ; Henno, Jaak ; Slugačević, Ivanka ; (ur.)*. Opatija : Croatian Society for Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics - MIPRO, 2015. 992-996

Poglavlja u knjigama

1. Pehar, Franjo; Zoran, Velagić. Uređivanje znanstvenih časopisa u online sustavima za organizaciju uredničkih procesa // *Hrvatski znanstveni časopisi / Hebrang Grgjić, Ivana (ur.)*. Zagreb : Školska knjiga, 2015. Str. 93-112.
2. Lakuš, Jelena. Thinking like a book historian: searching for the evidence of book ownership // *Records, Archives and Memory: selected papers from the Conference and School on Records, Archives and Memory Studies, University of Zadar, Croatia, May 2013 / Willer, Mirna ; Gilliland, Anne J. ; Tomić, Marijana (ur.)*. Zadar : Sveučilište u Zadru, 2015. Str. 193-221.

Ostalo

1. Lakuš, Jelena. Bibliografski rad dr. sc. Vjekoslava Maštrovića i njegov doprinos popisu hrvatskih tiskovina // *Zbornik o Vjekoslavu Maštroviću / Grubić, Miro (ur.)*. Zadar : Znanstvena knjižnica Zadar, 2015. 145-154

Znanstveni projekti

Projekt iSquares

Odsjek za informacijske znanosti sudjelovao je u međunarodnom projektu iSquares koji se u organizaciji Sveučilišta u Torontu, Kanada, provodi od kraja 2014. godine. U projektu sudjeluju nastavnici i istraživači iz 11 informacijskih škola diljem svijeta koji pokušavaju uz pomoć vizualnog istraživanja analizirati kako studenti informacijskih znanosti poimaju koncept informacije. U Hrvatskoj je u okviru projekta na Odsjeku za informacijske znanosti u Osijeku i Odjelu za informacijske znanosti u Zadru, na temelju unaprijed priređenog istraživačkog protokola, prikupljeno i analizirano 45 crteža. Dosadašnji rezultati ovog istraživanja predstavljeni su na godišnjoj konferenciji ASIS&T-a u St. Louisu, SAD, a u tijeku je i (komparativna) vizualna sadržajna analiza cijelog korpusa koja će biti predstavljena u knjizi u izdanju MIT Pressa. Više informacija o projektu dostupno je na mrežnim stranicama <http://www.isquares.info/international-study.html>

(Tekst napisala
izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković

Projekt "High-Performance Modelling and Simulation for Big Data Applications (cHiPSet)" – ICT COST Action IC1406

U sklopu europskog okvira transnacionalne suradnje istraživača i znanstvenika diljem Europe COST-a od 2015. godine pokrenut je i izvodi se projekt pod naslovom High-Performance Modelling and Simulation for Big Data Applications (cHiPSet). Već u prvoj godini projekta dr. sc. Anita Papić je njegova sudionica te se tako Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta uključio u njegovu provedbu koja traje do 2019. godine. Kratki opis projekta:

Fenomen velike količine podataka (Big Data) otvara brojna pitanja vezana uz iznalaženje učinkovitih načina pretvorbe masivnih skupova podataka u vrijedne informacije i smisleno znanje. Izranjavući paradigma velike količine podataka (Big Data) izlazi iz okvira mogućnosti trenutno raspoloživih alata za modeliranje i simulacije jer su skupovi divovskih podataka uglavnom nestrukturirani, heterogeni i dolaze iz različitih izvora koji generiraju petabajte podataka. Disciplina modeliranje i simulacije objedinjava esencijalne alate u znanosti i inženjerstvu za predviđanje i analizu kompleksnih sustava i prirodnih fenomena te nudi prikladan apstraktan aparat za ovladavanje kompleksnošću velikih skupova podataka u različitim područjima. Međutim, problemi vezani uz velike količine podataka u pravilu su vrlo teško rješivi isključivo kroz pristupe koje nudi modeliranje i simulacije. Cilj ovog projekta je razvoj jedinstvenog konceptualnog okvira za sustavno unaprjeđenje područja modeliranja i simulacija transferom metodologija,

tehnika i primjera dobre prakse iz područja računalstva visokih performansi (HPC-High Performance Computing) u svrhu rješavanja problema povezanih s velikim količinama podataka (Big Data). HPC trenutno prolazi ogromnu promjenu prema tzv. "exascale" sustavima koji će se prema predviđanjima intenzivno razvijati do 2020. godine, a bitno će se razlikovati od današnjih sustava te će postaviti snažne tehnološke izazove. Središnje teme projekta su: (1) infrastruktura za modeliranje i simulacije velikih količina podataka (Big Data), (2) modeli paralelnog programiranja za modeliranje i simulacije velikih količina podataka (Big Data), (3) HPC-potpomognuto modeliranje i simulacije u prirodnim znanostima i (4) HPC-potpomognuto modeliranje i simulacije u društvenim i fizikalnim znanostima. Primjerice neke od podtema posljednje teme koje bi se mogle izdvojiti kao goruće su donošenje (političkih) odluka temeljenih na prediktivnim simulacijama budućih klimatskih promjena, planiranje evakuacije uslijed prirodnih katastrofa poput tsunamija itd. Naviranje ogromnih količina podataka očekuje se i sigurno će biti povezano s rastom interneta stvari koji pak postavlja nove izazove ekstrakcije znanja. Više informacija o projektu saznajte na sljedećoj poveznici http://www.cost.eu/COST_Actions/ict/IC1406.

(Tekst napisala
dr. sc. Anita Papić)

OBRANA DOKTORSKOG RADA

Dana 6. srpnja 2015. godine Darko Lacović obranio je doktorski rad na temu *Informacijske potrebe i ponašanja katoličkih svećenika pri traženju i korištenju informacija za pastoralni rad* pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Sanjice Faletar Tanacković i doc. dr. sc. Ive Džinića. Obrana se održala na Sveučilištu u Zadru pred stručnim povjerenstvom u sastavu: izv. prof. dr. sc. Ivanka Stričević, doc. dr. sc. Ivo Džinić i doc. dr. sc. Franjo Pehar.

U istraživanju su se prije svega nastojale utvrditi informacijske potrebe hrvatskih svećenika iz Katoličke crkve koji upravljaju župama, a potom opisati zatvoreni i otvoreni obrasci njihovog informacijskog ponašanja u pastoralnim službama koje su vezane uz liturgiju i brigu o vjernicima. Osim toga proučavala se uloga informacijske i komunikacijske tehnologije u pastoralnom radu svećenika i načini na koje župnici rješavaju probleme, odnosno donose odluke za liturgiju i brigu o drugima. Istraživanje je provedeno uz pomoć kvantitativne i kvalitativne metodologije (ankete i intervjui) pri čemu je anketu ispunilo 327 ispitanika, a u intervjuima je sudjelovalo 20 ispitanika.

Prema rezultatima istraživanja ispitanici u okviru liturgije i brige o drugima većinom imaju potrebe za informacijama iz teologije, opće kulture, psihologije i pedagogije. U odnosu na izvore informacija više od polovice ispitanika dolazi do informacija za propovijed na vjerskim mrežnim stranicama i u priručnoj župnoj knjižnici, dok za brigu o drugima župnici pretežno do informacija dolaze preko vjernika u pastoralnom i ekonomskom vijeću, na stručnim skupovima,

sastancima, seminarima i sličnim događanjima koje organizira njihova (nad)biskupija i preko drugih kolega svećenika. Pokazalo se da za pripremu propovijedi u liturgiji i za brigu o drugima svećenici najviše koriste knjige crkveno-teološkog karaktera, vjerske novine i časopise, a u manjoj mjeri sekularne knjige, novine i časopise te knjige koje izdaju druge kršćanske denominacije. Župnici povremeno slučajno nailaze na sekularne informacije u knjigama, novinama i časopisima, preko televizije, na internetu i preko radija, što upućuje na to da su uglavnom zatvoreni prema informacijama izvan Crkve. U obje pastoralne službe katoličku literaturu češće koriste svećenici srednje i starije dobi s dužim iskustvom u upravljanju župama, a sekularne publikacije mlađi ispitanici čije se župe nalaze u mjestima različite veličine. Najkorisniji izvori ispitanicima su katoličke knjige, mrežne stranice vjerske tematike te vjerske novine i časopisi. Natpolovična većina svećenika odabire literaturu za župni pastoralni rad prema kriterijima dostupnosti (fizičke blizine informacija), pozitivnog prethodnog iskustva i jednostavnosti korištenja izvora. Iako većina župnika tek povremeno koristi računala i internet u pastoralnom radu, prosječna srednja vrijednost pokazuje da im je važno koristiti informacijsku i komunikacijsku tehnologiju. Računala i internet u većoj mjeri koriste mlađi i obrazovaniji svećenici u većim sredinama koji imaju najmanje iskustva u upravljanju župama i to za izradu i obradu dokumenata i u cilju lakšeg i bržeg pronalaženja potrebnih informacija. U intervjuima se pokazalo da svećenici pri rješavanju problema i dono-

**STUDENTI KOJI
SU DIPLOMIRALI
U 2014. GODINI**

šenju odluka za liturgiju uglavnom uživo konzultiraju kolege i vjernike radi razmjene savjeta ili ideja, e-poštom kontaktiraju nadređene u (nad)biskupijama kako bi dobili dozvolu za izvanrednu podjelu određenih sakramenata, a u službi brige o vjernicima preferiraju tražiti mišljenje stručnjaka iz različitih područja. Rezultati istraživanja mogu poslužiti katoličkim fakultetima u Hrvatskoj za (trajnu) izobrazbu župnika.

Diplomirani studenti

Preddiplomski studij Informatologije

Student	Naslov završnog rada	Mentor
Nikolina Begović	Primjena OOP principa u PHP programskom jeziku	doc. dr. sc. Boris Badurina
Ema Čelebić	Utjecaj interneta i digitalnih medija na proces komunikacije i ljudske odnose	doc. dr. sc. Boris Badurina
Magdalena Kuleš	Internet i društveni mediji kao pokretači društvenih promjena	doc. dr. sc. Boris Badurina
Marinela Rajković	Samostalno izdavanje tiskanih i elektroničkih knjiga	doc. dr. sc. Boris Badurina
Tomislav Vargašević	Komparativna analiza radnih okolina za PHP	doc. dr. sc. Boris Badurina
Ivana Jakić	Društvene mreže kao potpora upravljanju ljudskim resursima	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Sara Bakota	Emocionalna inteligencija i liderstvo	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić

Zvonimir Starčević	Intelektualni kapital u središtu menadžmenta budućnosti	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Lucija Baraban	Grafičko oblikovanje omota glazbenih CD-a	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Mateja Jurčić	Vizualni identitet kao element kao uspješnog upravljanja i poslovanja tvrtke	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Sanja Sušilović	Suvremene visokoškolske knjižnice: zadaće i poslanja	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Silvija Ćosić	Suvremeni hrvatski muzeji: zadaće i poslanja	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Matej Lukaš	Usporedbe Deweyeve decimalne klasifikacije i Klasifikacije s dvotočkom	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Nikola Đitko	Aspekti kataloga: odabrani primjeri iz kataloga Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Josipa Iljić	Boja i simbolika na zastavi kao vizualni identitet zemlje	izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić
Manuela Orličnik	Uloge boje i simbola u političkoj propagandi	izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić

Diplomski studij Informatologije

Student	Naslov diplomskog rada	Mentor
Ivana Macokatić	Digitalna besmrtnost: stavovi i uvjerenja prema digitalnom životu poslije smrti	doc. dr. sc. Boris Badurina
Mirna Gilman	Analiza tržišta i trendova u području nakladništva dječje knjige: primjeri prakse u Velikoj Britaniji	doc. dr. sc. Boris Badurina
Hana Marčetić	Religija u informacijskom društvu	doc. dr. sc. Boris Badurina
Hrvojka Serdarušić	Prihvatanje e-knjige među hrvatskim studentima	doc. dr. sc. Boris Badurina
Elizabeta Vujnovac	Utjecaj velike količine podataka na znanstvenonastavni rad	doc. dr. sc. Boris Bosančić
Ines Bobinac	Označavanje poetskog teksta pomoću TEI standarda na primjeru pjesama Antuna Branka Šimića	doc. dr. sc. Boris Bosančić
Dino Maganjić	Označavanje teksta na glagoljici pomoću TEI-a	doc. dr. sc. Boris Bosančić
Andrea Smajić	Marketing i percepcija elektroničke knjige	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Sanja Škugor	Gerila marketing u knjižničarstvu	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Ivona Krkač	Vizualni identitet nakladničkih kuća	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić

Tamara Jozinović	Spremnost magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku za tržište rada	izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić
Anja Đurđević	Percepcija i korištenje Wikipedije	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Meri Bajić	Informacijske potrebe i čitateljske navike zatvorenika	izv. prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Romana Radišić	Zaštita građe u Arhivu Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku	doc. dr. sc. Maja Krtalić
Kristina Munk	Kulturološko-društveni aspekt zaštite i prezentacije baštine: primjer Spomen-knjižnice J. J. Strossmayera	doc. dr. sc. Maja Krtalić
Ivana Manojlović	Knjižnične usluge za slijepu i slabovidnu osobu	doc. dr. sc. Maja Krtalić
Eleonora Đekić	Novinske zbirke u knjižnicama: izazovi digitalnog doba	doc. dr. sc. Maja Krtalić
Marija Primorac	Pregled razvoja zaštite pisane baštine: usporedba paradigmi i koncepta	doc. dr. sc. Maja Krtalić
Mirela Mihaljević	Najprodavanije Amazonove knjige (2010-2014)	izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Anita Perak	Fenomen chick-lita i čitateljske navike žena u Hrvatskoj	izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Kristina Vinojčić Tota	Uloga školske knjižnice u unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa i poticanju čitateljskih navika učenika: primjer knjižnice OŠ "Dr. Franjo Tuđman" u Belom Manastiru	izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Ivana Turk	Informacijski horizonti stručnjaka različitih profesija	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Iva Jukić	E-dokumenti Filozofskog fakulteta u Osijeku i njihova organizacija	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Ivana Nogalo	Kvaliteta knjižnične zbirke: knjižnica Osnovne škole Čeminac	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Dora Barišić	Kvaliteta knjižnične zbirke: knjižnica Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Hrvojka Vrljić	Izdavačka djelatnost Državnog arhiva u Osijeku: pregled i osvrt	izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić

Pilot projekti

Dana 04. ožujka 2015. godine održano je predstavljanje pilot-projekata studenata druge godine diplomskog studija Informatologije. Pilot-projekti obavezna su aktivnost u 3. semestru diplomskog studija Informatologije uvrštena u Nastavni plan i program. Nose 8 ECTS-bodova te podrazumijevaju samostalnu organizaciju, provedbu i predstavljanje rezultata pilot-projekta

uz nadzor mentora. Cilj je pilot-projekata ostvariti konkretan i opipljiv rezultat, a u predlaganju tema za pilot-projekte mentori se vode načelima korisnosti rezultata projekata za studente, Odsjek i nastavni proces u cjelini, ali i za širu društvenu zajednicu. U ak. god. 2014/2015. realizirano je 9 pilot projekata.

Student	Naslov pilot projekta	Mentor
GlasApp: mobilna aplikacija za djecu s posebnim potrebama	Katharina Rostaš, Hana Marčetić, Antun Matanović	dr. sc. Tomislav Jakopec
Vizualni identitet studentske konferencije "infoDASKA"	Tamara Jozinović, Romana Radišić, Kristina Terzić	dr. sc. Josipa Selthofer
Digitalna zbirka školskih novina OŠ "Ivan Filipović" Osijek	Mirta Miličić, Filip Čačić, Luka Marijanović	Izv. Prof. dr. sc. Gordana Dukić, doc. dr. sc. Boris Bosančić
Vrednovanje fonda knjižnice Filozofskog fakulteta: verifikacijska studija na primjeru ispitne literature: akademska godina 2014./15.	Rebeka Đurišić, Kristina Munk, Ivana Nogalo	dr. sc. Kristina Feldvari
E-sadržaji u otvorenom pristupu iz područja umjetne inteligencije	Ivana Turk, Elizabeta Vujnovac	dr. sc. Anita Papić
Citatna analiza završnih radova studenata Filozofskog fakulteta u Osijeku: akademska godina 2013./2014.	Dora Barišić, Ines Bobinac	prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Izrada predmetnog kazala za bibliografiju „izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovini 19. st.: bibliografija	Anita Perak, Sanja Škugor	izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Zadovoljstvo i iskustvo čitanja s obzirom na različite formate i tipove e-knjige	Ivana Lilijan, Mirta Mihaljević	doc. dr. sc. Boris Badurina
Što sve znam i umijem?: osmišljavanje i izrada multimedijjskih materijala i sadržaja za obnavljanje znanja i vještina stečenih tijekom studija	Ivana Manojlović, Marija Primorac, Kristina Vinojčić	doc. dr. sc. Maja Krtalić, doc. dr. sc. Boris Bosančić, dr. sc. Milijana Mičunović

Zanimljivosti iz informacijskih znanosti

Conference report:
International
Conference
'Publishing Trends
and Contexts 2014'

T&C Pub
INTERNATIONAL CONFERENCE
on publishing trends and contexts

Jedan od ponajboljih svjetskih časopisa iz područja informacijskih znanosti objavio je prikaz Međunarodne konferencije Nakladništvo – trendovi i konteksti koja se krajem prošle godine po drugi puta održala u Istri u sklopu 20. Pulskog festivala knjige i autora *Sa(n)jam knjige u Istri*.

Prikaz je napisala jedna od pozvanih predavačica Elena Macevičiūtė (Swedish School of Library and Information Science, University of Borås), a možete ga pročitati na sljedećoj poveznici http://www.informationr.net/ir/20-1/paper653.html#.Vo1Em50j5D_.

Putovanje knjige podzemnom željeznicom

Reinier Gerritsen, poznati nizozemski fotograf iz Amsterdama, odlučio se na zanimljiv projekt – želio je zabilježiti putovanje knjige podzemnom željeznicom. Tako je počeo fotografirati ljude koji na svojim putovanjima posežu za knjigom. Osim što je svojim fotografijama zabilježio kulturu čitanja pod zemljom, autor je došao i do nekih zanimljivih zaključaka.

"Gerritsen was struck by the incredible diversity of books he saw in the subway system. He was also interested in observing how an individual's choice of book was as much an expression of identity as an item of clothing. Gerritsen found the L train's reading material especially interesting. "The L is the most intellectual line, I think. A lot of people are going to Brooklyn. They read certain books. There is a difference," he said. This past spring, Gerritsen returned to New York to take a different look at the decline of printed books, this time photographing readers with their e-readers for a digital book app, The Last Book Revisited. "I found it quite boring. If you shoot people with a book, it's so much more interesting," he said." (Teicher, J. G., Slate)

Tko su 'najčitaniji autori i naslovi' u podzemnoj željeznici možete provjeriti i na Gerritsenovim fotografijama objavljenima na njegovoj mrežnoj stranici do koje možete doći pute sljedeće poveznice <http://www.reiniergerritsen.nl/preview/LASTBOOK/>.

SVEČANO PREDSTAVLJANJE NOVOG IZDANJA TEMELJNOG BIBLIOGRAFSKOG STANDARDA "ISBD: MEĐUNARODNI STANDARDNI BIBLIOGRAFSKI OPIS"

Svečano predstavljanje novog izdanja temeljnog bibliografskog standarda *ISBD: međunarodni standardni bibliografski opis* održalo se u ponedjeljak, 9. veljače 2015. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Ovo objedinjeno izdanje ISBD-a zamjenjuje sva dosadašnja izdanja specijaliziranih ISBD-ova za pojedine vrste knjižnične građe te predstavlja vrijedeći IFLA-in standard za bibliografski i kataložni opis svih vrsta građe. Knji-

gu je prevela dr. sc. Ana Barbarić, a stručna je redaktorica prijevoda dr. sc. Mirna Willer.

O knjizi su govorili urednica Dina Mašina, prevoditeljica doc. dr. sc. Ana Barbarić i lektorice Tanja Buzina i Elia Ekinović-Mičak. Predstavljanje se održalo u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Kazalu sadržaja i predgovorima ISBD-a možete pristupiti putem sljedeće poveznice <http://hkdrustvo.hr/datoteke/1710> (bibliografija izdanja HKD-a).

Čitanje tiskanog teksta vs. čitanje e-teksta

Svi oni koji su slušali kolegij Elektroničko nakladništvo i knjižarstvo, kao i Komparativne studije iz nakladništva i knjižarstva vjerojatno su već čuli kako mnoge studije i istraživanja potvrđuju činjenicu da tiskani tekst još uvijek ima prednost pred e-tekstom, čak i kada je u pitanju generacija digitalnih urođenika. Iako gotovo tijekom cijeloga dana koriste svoje gadžete – prijenosna računala, pametne telefone, i dr., te unatoč činjenici da većinu svojih studentskih obveza i zadataka moraju obaviti uz pomoć računala i druge tehnologije, mladi i dalje više vole čitati tiskanu knjigu.

Razlozi su brojni, a profesorica Naomi S. Baron s Američkog sveučilišta u Washingtonu, inače profesorica lingvistike i digitalne komunikacije, zaključuje kako je jedan od razloga i činjenica da čitanje e-teksta često podrazumijeva slabiju koncen-

traciju i pažnju, pa samim time i slabije razumijevanje pročitane teksta.

“Without having read Baron’s book, he offered reasons for his print preference that squared with her findings.

The most important one to him is “building a physical map in my mind of where things are.” Researchers say readers remember the location of information simply by page and text layout — that, say, the key piece of dialogue was on that page early in the book with that one long paragraph and a smudge on the corner. Researchers think this plays a key role in comprehension.

But that is more difficult on screens, primarily because the time we devote to reading online is usually spent scanning and skimming, with few places (or little time) for mental markers. Baron cites research showing readers spend a little more than one minute on Web

pages, and only 16 percent of people read word-by-word. That behavior can bleed into reading patterns when trying to tackle even lengthier texts on-screen.

“I don’t absorb as much,” one student told Baron. Another said, “It’s harder to keep your place online.” (Izvor: The Washington Post)

Članak možete pronaći na sljedećoj poveznici https://www.washingtonpost.com/local/why-digital-natives-prefer-reading-in-print-yes-you-read-that-right/2015/02/22/8596ca86-b871-11e4-9423-f3d0a1ec335c_story.html

U veljači ove godine profesorica Baron objavila je i novu knjigu pod naslovom *Words Onscreen: The Fate of Reading in the Digital World* u kojoj istražuje na koji način tehnologija mijenja naše razumijevanje samog procesa čitanja.

The International Librarians Network

U ožujku 2015. godine započeo je novi ciklus *The International Librarians Network* (ILN). ILN je međunarodna profesionalna mreža i suradničko-mentorski program usmjeren na pomoć knjižničarima. Program je do sada povezo 1500 knjižničara iz 103 zemlje diljem svijeta, a sudionicima nudi mogućnost da izgrade svoju profesionalnu mrežu, da doznaju kako rade njihovi kolege diljem svijeta te da sudjeluju u stručnim putovanjima.

Mreža/program otvoren je za sve zaposlene u knjižnicama i drugim informacijskim ustanovama, ali i za studente knjižničarstva i informatologije i netom diplomirane knjižničare i informatologe. Program je besplatan, a jedini uvjeti sudjelovanja su postojeća internet-ska veza, tečno znanje engleskog jezika, sat Vašeg vremena tjedno te želja za razvojem profesionalne suradnje i razmjenom znanja među kolegama iz područja.

(Izvor: mrežne stranice HKD-a)

Prilozi u medijima

Rana pismenost i slikovnice kao prvo dječje štivo na 1. programu Hrvatskog radija

Povodom Međunarodnog dana pismenosti, dr. sc. Ivana Martinović gostovala je 8. rujna u emisiji "Jezik i predrasude" na 1. programu Hrvatskog radija. Martinović je govorila o poticanju razvoja vještina rane pismenosti i uloji slikovnice kao prvog strukturiranog štiva s kojim se djeca susreću, a koje predstavlja i prvi izvor pisane riječi na putu razvoja pismenosti. Snimku emisije možete poslušati u arhivi emisije "Jezik i predrasude" na sljedećoj poveznici <http://radio.hrt.hr/arhiva/jezik-i-predrasude/138/>.

O novim studijskim programima u emisiji "Brtva glave" Radio Osijeka

Dana 10. rujna, u emisiji "Brtva glave" Radio Osijeka predstavljeni su novi studijski programi Odsjeka za informacijske znanosti. Emisiju pripremaju studenti Odjela za kulturologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera, a ovaj je put riječ bila o tome što vas sve očekuje ako ste upisali ili planirate upisati neke od novih studijskih programa Odsjeka za informacijske znanosti. Emisiju je moguće poslušati i putem poveznice (Posljednje emisije) na njihovim mrežnim stranicama na sljedećoj poveznici <http://radio.hrt.hr/emisija/brtva-glave/317/>.

Gostovanje u emisiji TV koktel Osječke televizije

Dana 10. rujna doc. dr. sc. Maja Krtalić i Hana Marčetić gostovale su u emisiji "TV koktel" Osječke televizije. U razgovoru ugodnom s voditeljem i našim bivšim studentom Sašom Drinićem, a povodom Međunarodnog dana pismenosti, Maja i Hana predstavile su temu organizacije i čuvanja osobnih digitalnih dokumenata koja je ujedno bila aktualna i na istoimenoj radionici održanoj samo nekoliko dana prije, 5. rujna, u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku.

Budući da danas, u 21. stoljeću, govorimo o multimodalnom pojmu pismenosti koji podrazumijeva kako osnovnu, tako i računalnu, medijsku, informacijsku, digitalnu i druge vrste pismenosti, razgovarati i educirati se o ovim i sličnim temama od iznimne je važnosti ne samo za one koji će te vještine i kompetencije koristiti u obrazovne i/ili profesionalne svrhe, već i za širu javnost koja se svakodnevno susreće s izazovima informacijsko-komunikacijske tehnologije. Snimku emisije moguće je pogledati na sljedećoj poveznici <https://youtu.be/JYHPDi0vqzl>.

Preservation Week 2015

Preservation Week nacionalna je kampanja u SAD-u kojoj je cilj osvijestiti javnost po pitanju važnosti zaštite knjižničnih zbirki, upoznati javnost s informacijama o zaštiti i čuvanju građe te naglasiti vezu i odnos između privatnih, obiteljskih, društvenih i javnih zbirki i nužnost njihova čuvanja i zaštite. Ove se godine održavala od 26. travnja do 02. svibnja.

Godine 2010. organiziran je prvi *Preservation Week*, a organizirali su ga ALA, Association for Library Collections and Technical Services, Library of Congress, Institute of Library and Museum Services, American Institute for Conservation, Society of American Archivists i Heritage Preservation. Navedene su ustanove (i udruženja) pripremile informacije i savjete kako zbrinuti i sačuvati knjižnu i drugu vrstu građe. Tako, primjerice, možete saznati kako sačuvati i zaštititi vlastitu, privatnu zbirku, kako se pravilno pobrinuti za zbirke u prostoru knjižnice, kako arhivirati i zaštititi privatne zbirke (digitalne fotografije, audio i video zapise, elektroničku poštu, mrežne stranice i druge digitalne sadržaje) te mnoge druge stvari.

Također, SAA (Society of American Archivist) je pripremila i nekoliko poveznica na mrežne stranice posvećene čuvanju i zaštiti građe.

Više o samom događaju možete saznati na službenim mrežnim stranicama <http://www.ala.org/alcts/preservationweek>, odnosno na njihovim Facebook stranicama <https://www.facebook.com/preservationweek>

Sljedeći *Preservation Week* održat će se od 24. do 20. travnja 2016. godine.

Studentski kutak

(Neočekivano) putovanje jedne magistre informatologije

Pozdrav dragi kolege!

Moje ime je Maja i magistra sam informatologije od rujna 2012., kada sam diplomirala s vrlo dobrim uspjehom. Iako sam mislila da ću posao pronaći u knjižnici poput većine informatologa, život me odveo u potpuno neočekivanom smjeru. Moja priča ide ovako.

Nakon osobnog obilaska svih knjižnica osječkih visokoškolskih i nekoliko osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova (smatram da je osobni kontakt uvijek bolja opcija) te nakon neuspješnog slanja velikog broja otvorenih zamolbi, javila sam se na natječaj za stručno osposobljavanje za radno mjesto dokumentarista u Muzeju likovnih umjetnosti (tadašnja Galerija), gdje sam odradila i praktični rad na 3. godini studija. Sa radom sam započela u siječnju 2013. Osim knjižničnih poslova (samostalna organizacija knjižnice, stručna obrada većine knjižnične građe ustanove u računalnom programu K++ uz pomoć studenata na praksi) i poslova dokumentarista (s naglaskom na sekundarnu dokumentaciju u programu S++) pohodila sam nekoliko edukacija s područja muzeologije, bila sam zadužena za komunikaciju sa školama te sam obavljala poslove oko promocije muzejskih programa i sl. U lipnju sam položila stručni ispit u Muzejskom dokumentacijskom centru te postala jedini dokumentarist u Slavoniji. Od svega, najviše su mi se u pamćenje urezala 3 dana provedena u poplavljenim slavon-

skim selima (Gunja, Rajevo Selo, Račinovci), gdje smo kolega Vlastimir Kusik i ja radili na spašavanju oštećene kulturne baštine u sklopu projekta u organizaciji ravnateljice Zavičajnog muzeja Stjepana Grubera u Županji mr. sc. Janje Juzbašić.

Sreća mi se po drugi puta osmjehnula kada me je direktorica Kinematografa Osijek d.d. zamijetila dok sam radila u Muzeju na otvorenjima izložbi. To je rezultiralo pružanjem šanse u meni slabije poznatim područjima: project managera i community managera u audiovizualnoj i kinoprikazivačkoj djelatnosti. U Kinematografima službeno radim od prosinca 2014. uz državnu potporu za zapošljavanje „Pola-pola“. Posao je zabavan, dinamičan, izazovan, ali i zahtjeva predan rad i dobre organizacijske vještine. Moja je želja nastaviti se usavršavati kroz poslovne izazove, obogatiti karijeru novim postignućima te iskoristiti svaki trenutak koji će rezultirati napretkom u vidu znanstvenog ili osobnog razvitka.

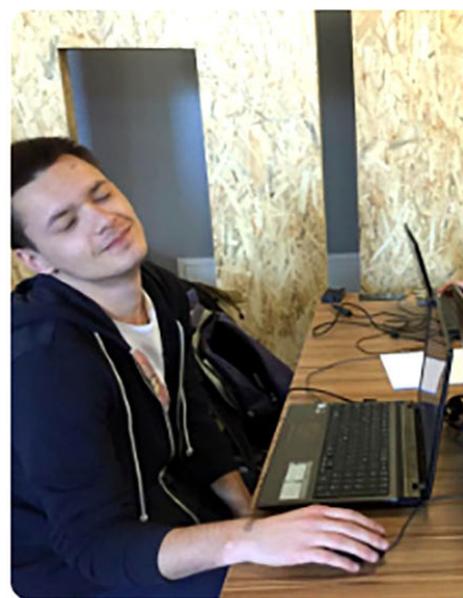
Kroz dosadašnje radno iskustvo shvaćam koliko sam kvalitetnih lekcija usvojila za vrijeme studija i koliko se one razlikuju u praksi. I u ovim je teškim vremenima moguće pronaći posao i usavršavati se uz predan rad. Za sam kraj ostavila bih poruku za sve studente: budite vrijedni, uporni i vjerujte u sebe – trud će se isplatiti.

(Tekst napisala Maja Balaš)

U subotu, 31. siječnja 2015. godine održao se OSC SSA (Osijek Software City Software Startup Akademija) Web hackathon čiji je cilj bio izraditi mrežno mjesto za potrebe Software Startup Akademije. Hackathon se održao u prostorima Poduzetničkog inkubatora BIOS d.o.o. u Osijeku.

Što je Software Startup Akademija? Udruga Osijek Software City (u suradnji s Microsoft Hrvatska, Ekonomskim fakultetom, Elektrotehničkim fakultetom i BIOS poduzetničkim inkubatorom) odlučila je organizirati niz tehničkih i *business* predavanja na kojima bi se polaznicima kroz prak-

Sudjelovanje studenata na Web hackathonu Software Startup Akademije

tične primjere približio proces razvoja uspješnih softverskih rješenja. U realizaciji programa sudjeluju iskusni predavači i mentori koji će polaznike pratiti u procesu osmišljavanja i realizacije njihovih softverskih rješenja. Najbolji timovi svoje će projekte prezentirati na Win-Days konferenciji.

Kao i na mnogim drugim događajima u organizaciji OSC-a i ovaj su put studenti informatologije, pod mentorstvom dr. sc. Tomislava Jakopeca, sudjelovali u Web hackathonu. U hackathonu je sudjelovalo ukupno 25 natjecatelja podijeljenih u timove, od čega i sedam studenata informatologije:

Ana Leh i Dajana Stojanović (tim ADSL) te Ivana Dejanović i Vlado Flinčec (dio tima #labOS) kao studenti 2. godine preddiplomskog studija te Milan Balač, Luka Buljan i Antun Matanović (tim NotFound) kao studenti 1. i 2. godine diplomskog studija. Svaki je tim trebao osmisliti i izraditi svoje rješenje za mrežno mjesto oslanjajući se pritom na određene (obvezne i poželjne) kriterije koji su nosili određene bodove, a svaki je tim mogao skupiti maksimalno 100 bodova.

Hackathon je započeo u 09:00 sati i trajao je do 17:00 sati. Od 17:30 do 18:30 sati timovi su predstavljali svoje radove, nakon čega je stručni žiri od 18:30

do 19:00 sati iste ocjenjivao i na kraju proglasio pobjednika. Pobjedu je odnio tim Noobz u sastavu Filip Stojić i Kristijan Šimenić.

Sudjelovanje na ovom hackathonu pomoglo je studentima informatologije da usporede svoja znanja i vještine s drugim sudionicima i da razviju dodatnu motivaciju za daljnji rad i usavršavanje koji će im, vjerujemo, donijeti i još bolje rezultate. Svakako čestitamo svim studentima i želimo im puno uspjeha u daljnjem radu, usavršavanju i na budućim hackathonima.

(Tekst napisao
dr. sc. Tomislav Jakopec)

BOBCATSSS 2015

Dana 27. siječnja u 6 i 30 sati ujutro, 14 studenata zajedno s profesoricom dr. sc. Josipom Selthofer zaputilo se prema Češkoj, točnije Brnu, na međunarodni studentski simpozij Bobcatss. Bobcatss se održava svake godine, a teme simpozija usko su vezane uz knjižnične i informacijske znanosti. Simpozij se održava pod sponzorstvom EUCLID-a, a organiziraju ga studenti s najmanje dva europska sveučilišta. Ove godine, simpozij su organizirali studenti Sveučilišta Masaryk iz Brna te studenti Sveučilišta Tampere iz Finske. Glavne ovogodišnje teme simpozija bile su: dizajn, participacija i inovacija, a svaka od tema imala je mnogobrojne podteme od kojih su neke bile: informacijski sustavi, kreativno razmišljanje, podaci, internet, tehnologija, igre, informacijski menadžment, učenje, mrežne zajednice, mrežna komunikacija, suradnja i mnoge druge. Simpozij je trajao tri dana (28.-30. siječnja), a svaki dan bio je posvećen jednoj od glavnih tema.

Prvi dan bio je posvećen inovaciji, a glavni govornik bio je Jay Edwin Gillette, profesor u Centru za informacijske i komunikacijske znanosti na Sveučilištu Ball State u Indiani u Sjedinjenim Američkim Državama. Jay Edwin Gillette održao je govor o konceptu informacijske renesanse. Gillette je, između ostaloga, u svom govoru okarakterizirao naš povijesni kontekst kao društvo znanja koje usmjerava informacijska ekonomija, a ključ uspjeha današnjih organizacija je u dodavanju vrijednosti znanju. Njegovo je inspirativno izlaganje dalo notu entuzijazma i znatiželje svima prisutnima na samom

početku konferencije, potaknuli ih na aktivno sudjelovanje i ozbiljno promišljanje tema. Osim glavnog govornika prvi dan simpozija mogli smo čuti i naše kolegice s pete godine Ivanu Turk i Elizabetu Vujnovac koje su imale zanimljivo izlaganje o sličnostima između stvarnih i virtualnih identiteta. Njihovo izlaganje, uz zanimljivu temu, obilježili su i problemi s Prezi-jem, međutim, svakako su ostale zapamćene tijekom cijele konferencije. Zasluzile su i brojne pohvale od istaknutih znanstvenika, ali i studenata sa svih strana svijeta. Do kraja konferencije svjedočili smo razmjeni ideja i stvaranju novih poznanstava potaknutih njihovom prezentacijom, ali i vještinom snalaženja u situaciji tehničkih poteškoća. Osim nji-

hove prezentacije, prvi dan u dvorani „Scala cinema“ održana su još dva izlaganja na kojima su predstavljene njemački projekt „mylibrARry“ i odnos socijalnih medija i poduzetništva (na konkretnom primjeru Air France – KLM). Također, prvi dan održana su i Pecha Kucha predavanja (koncept kratkih i sažetih predavanja od 20 slajdova, svaki slajd može se predstaviti u 20 sekundi). Izlaganja su bila zanimljiva, ponajviše zbog samih tema, ali i zato što su relativno kratka zbog čega se izlagači usredotoče na ono najvažnije. Kasnije su uslijedili i društveni događaji poput posjeta Muzeju rimske kulture, Knjižnici Moravije, Centralnoj knjižnici Fakulteta umjetnosti te Regionalnom arhivu Moravije. U Centralnoj knjižnici Fakulteta

umjetnosti mnogi su prvi puta imali priliku uživo se susresti s knjigomatom, razgledati zadivljujuću arhitekturu koja je zaslužila brojne nagrade, a imali smo i priliku vidjeti i prvu Bibliju na češkom jeziku, koju su izložili posebno za posjetitelje-sudionike Bobcatsss-a. Bilo je moguće i osvjedočiti se kako je ova knjižnica opremljena za sve skupine korisnika i njihove potrebe te kako zadovoljava najviše standarde kvalitetne usluge.

Drugi dan simpozija govorilo se o participaciji, a glavni govornik toga dana bila je Sinikka Sipilä predsjednica IFLA-e koja je govorila o „Snažnim knjižnicama, snažnom društvu“. Osim glavnog govornika dan su obilježili i naši studenti (kolege) s čak tri izlaganja. Prvo izlaganje imale

su Ema Čelebić, Vedrana Filić i Magdalena Kuleš; tema njihovog rada bila je rješavanje informacijskih problema od strane studenata iz različitih područja znanosti. One su predstavile tehnike i strategije studenata prirodnih i tehničkih znanosti pri pretraživanju informacija te ih usporedile s onima studenata informacijskih znanosti. Iduće izlaganje, održano u istoj učionici poznatijoj i kao „Brno room“, održala je Hana Marčetić. Govorila je o problemu osobnog arhiviranja u digitalnom okruženju, na temelju istraživanja provedenog među studentima informacijskih znanosti u Hrvatskoj. Nakon pauze za kavu izlaganje su imale Nikolina Begović, Katarina Blažević i Ivana Jakić, studentice treće godine koje su na ovogodišnjem Bobcatsss simpoziju govorile o ulozi piktograma u *online* komunikaciji. Tijekom cijelog dana sudionici su mogli glasati za najbolji poster, a zatim su ponovno uslijedili društveni događaji. U ponudi društvenog dijela programa bili su pivnica Starobrno, vila Dušan Jurković, Jiri Mahen knjižnica i Observatorij i planetarij za koji se „tražila karta više“ – i zaista je bio nezaboravno iskustvo. Navečer je bio organiziran i *party*, gdje su sudionici neformalno i u ugodnoj atmosferi nastavili druženje, uz kvalitetnu glazbenu pozadinu.

Trećeg dana simpozija glavna tema bila je dizajn. Roberta Tassi govorila je o izazovima s kojima se dizajneri susreću slijedom kompleksnosti usluga, inovacija i velikog broja sudionika, novih tehnika i kanala. Uslijedila je sesija o otvorenom društvu, u kojoj su izlaganje na temu znanstvenih radova u otvorenom pristupu u hrvatskoj znanstvenoj zajednici predstavili Ivana Manojlović i Antun Matanović. Nakon izlaganja održala se zanimljiva rasprava i postavljenja su brojna pitanja do kojih su prisutni došli slušajući izlaganje. Istovremeno

su se u „Tampere room“ održavala predavanja o dizajnu virtualnih prostora, gdje su Iva Magušić-Dumančić, Mia Kuzmić i Milan Balać govorili o vizualnoj komunikaciji muzeja. Oni su se istaknuli zanimljivom prezentacijom i originalnim predstavljanjem ideje, uspoređujući vizualni identitet muzeja u Hrvatskoj s vizualnim identitetom inozemnih muzeja te su tako zaključili uspješan niz zanimljivih izlaganja.

Uz navedene sadržaje, organizatori su se pobrinuli za sve naše potrebe i interesa – od prostora za kavu i prostora za relaksaciju opremljenima knjigama, WiFi-jem i prijenosom tweet-ova (*Wall of Tweets*), do „Funky bubble“ usluge fotografiranja i materijala za kvalitetnije praćenje i sudjelovanje u konferenciji koje su sudionici dobili pri registraciji, a koji su se mogli pronaći i na brojnim mjestima konferencijskog prostora. Brojna su područja pokrivena izlaganjima tijekom tri dana trajanja Bobcatsss-a, svatko je mogao pronaći nešto zanimljivo, a svakog dana održavale su se i radionice za sudionike koji su se na njih prijavili. Organizatori su pružili i jedinstvenu priliku kušanja lokalnih specijaliteta te su u suradnji s velikim brojem zanimljivih izlagača i posjetitelja uspjeli u stvaranju ugodne atmosfere i poticajnog okruženja za razmjenu ideja i učenje kroz druženje i laganu komunikaciju. Time su potvrdili status studentske konferencije koja je idealna mješavina neformalnog i formalnog druženja, ali i prilika za ostvarivanje plodonosnih kontakata i suradnji. Ovogodišnji Bobcatsss 2015. postavio je visoke standarde koje će, veselimo se, trebati dostići iduće 2016. godine – u Lyonu!

(Tekst napisale Iva Magušić Dumančić i Hana Marčetić)

Odsjek za informacijske znanosti na II. Akceleratorском poduzetničkom kampu

Od 05. do 08. ožujka u Osijeku se održao drugi po redu Akceleratorски poduzetnički kamp. Cilj mu je bio okupiti vrijedne i korisne ideje koje imaju potencijal razviti se u uspješne poduzetničke projekte. Dvjesto sudionika kroz niz predavanja, okruglih stolova, radionica i mentoriranja od strane uspješnih međunarodnih i domaćih poduzetnika i investitora imalo je priliku usavršiti svoju ideju, naučiti nešto novo, usavršiti postojeća znanja i vještine te steći vrijedne kontakte.

U prvoj fazi bilo je odabrano 20 inovativnih poduzetničkih ideja/timova koji su s mentorima radili na poboljšanju ideja i identifikaciji nedostataka te se tako pripremili za predstavljanje (PITCH)

finalnog 4. dana KAMP-a kada je 10 najboljih dobilo priliku za ulazak u četveromjesečni Akceleratorски program, kroz koji su osigurali 60.000,00 kuna financijske potpore za razvoj inicijalne ideje u uspješni poduzetnički projekt.

Čast nam je pohvaliti studente Ivanu Manojlović, Hanu Marčetić i Antuna Matanovića koji su, uz predan rad i trud svog mentora dr. sc. Tomislava Jakopeca, osigurali mjesto među odabranih 20 poduzetničkih ideja. Cilj je njihovog projekta izrada mrežne stranice i mobilne aplikacije u svrhu olakšavanja bilježenja financija stanodavcima i stanoprincima. Također, kako se projekt bude razvijao i broj

korisnika povećavao, aplikacija će dobiti ulogu svojevrstne društvene mreže koja će, pored navedenog, olakšati proces traženja stanova.

Na KAMP-u je sudjelovalo i 15 studenata druge godine preddiplomskog studija koji su volontirali i pomagali u organizaciji i realizaciji cijelog događaja: Ivana Dejanović, Sara Lukavec, Robert Županić, Dorotea Tolić, Vlado Flinčec, Zvonimir Žulj, Ivana Peršić, Anja Martinović, Andrea Mihaljević, Manuela Mikulecki, Nataša Đukelić, Antea Eskeričić, Mihaela Konjevod, Aleksandra Šarac, Tena Vilček, Snježana Varga, Dajana Stojanović i Elizabeta Kotromanović.

Droidcon Zagreb 2015

Droidcon je svjetska developerska konferencija koja stavlja naglasak na Android. Prve dvije Droidcon konferencije održane su u Berlinu i Londonu 2009. i od tada se zajednica ubrzano proširila na svijet te se dosad održala već u 20-ak zemalja. Prvi Droidcon u Zagrebu održavao se od 29. do 30. travnja u hotelu Antunović. Na konferencijama su sudjelovali govornici iz različitih zemalja i različitih firmi (Facebook, Intel, Vodafone, Spotify, Troido, Infinum, Netokracija i mnogi drugi). Predavanja su se održavala paralelno u 3 dvorane. Dnevno je održano 21 predavanje uz pauze za kavu i ručak.

Skupina od nas 10 studenata (Stjepan Horvat, Luka Buljan, Antun Matanović, Ana Leh, Ivana Dejanović, Dajana Stojanović, Tena Vilček, Vlado Flinčec, Andrea Mihaljević, Manuela Mikulecki) sastala se u ranim jutarnjim satima na osječkom glavnom kolodvoru s profesorom Jakopcom koji je organizirao i dogovorio naš posjet konferenciji. Put je proletio uz kartanje, pokoje piće i mozgalice, a neki su bili zaposleni svojim ERA dijagramima.

Dolaskom na zagrebački glavni kolodvor oko 09:30 skoro svi su ogladnjeli, dok su neki rješavali probleme sa ZET-om i dnevnim kartama. Nakon što smo to riješili zaputili smo se prema hotelu Antunović, ali smo naišli i poslikali se ispred NSK. Zatim je profesor preuzeo vodstvo i tako smo hodali uzalud cca 40 minuta, sve dok jedna od kolegica nije našla pravi put i pravi tramvaj. Dolaskom u hotel malo smo se opustili jer nismo htjeli ometati predavanja koja su bila u tijeku pa smo se tako poslužili kavom i vodom.

Prvo predavanje kojem smo nažočili bilo je predavanje Zvonka Grujića (softverskog inženjera) iz londonske firme Novoda. Predavanje pod nazivom 'Making millions...happy!' privuklo nas je svojim zanimljivim naslovom, a radilo se o tome kako održati i istovremeno unaprijediti aplikaciju koja je već dosegla broj od milijun korisnika, odnosno kako učiniti milijune korisnika sretnima.

Nakon toga, otišli smo na ručak koji je sve oduševio. Predavanje Ognjena Dragojevića, softverskog inženjera u Facebook-u u

Londonu, pod nazivom 'Handling images on Android', je slijedilo nakon ručka. Ognjen je svima zainteresiranima pokazao kako je jedna od malo zahtjevnijih stvari vezanih uz Android, raditi sa slikama. Odnosno, pokazao je kako je vrlo teško pronaći odgovarajući format slike koji bi mogao sačuvati dostojnu kvalitetu i istovremeno ju dovoljno brzo učitati. Predstavlja novi format slike, WebP, koji uvelike olakšava korištenje Facebooka i omogućuje optimalnu brzinu učitavanja slike.

Treće predavanje na koje smo otišli, bilo je predavanje Nikole Živanovića iz firme 12Rockets 'Hacking the design'. Nikola je pokazao u samo nekoliko koraka kako od bijele pozadine i crnih slova doći do gotovo savršeno skladne aplikacije koja će zapeti za oko svim korisnicima. Ovo predavanje je na nas ostavilo najveći dojam jer je Nikola pokazao sposobnosti savršenog govornika koji na moderan i zabavan način pristupa svojoj publici.

Nakon vrlo zanimljivog i ne toliko napornog dana započeo je *afterparty* na 8. katu hotela, tzv. Vertigo. Tu smo se još više opu-

stili i napravili atmosferu koja nas je pratila sve do hostela Pozitiv u kojem smo prenoćili. Zabava se nastavila i u hostelu do kasnih noćnih/jutarnjih sati gdje su se mnogi malo bolje upoznali i jako dobro proveli. Posljedice su se vidjele drugo jutro kada smo trebali krenuti u hotel. Svi smo bili dosta usporeni, neke je boljela glava, ali to nam nije umanjilo želju za prisustvovanjem zanimljivim predavanjima.

Većina nas je prisustvovala predavanju Maria Žderića iz XEE Tech-a koji je pričao o prednostima i nedostacima servisa koji omogućuju implementiranje chat mogućnosti u aplikacijama. Posljedice prošle odlične večeri vidjele su se tako što je na posljednjem predavanju kojem smo mogli prisustvovati, sudjelovalo samo nekolicina nas. Poslušali smo predavanje Macieja Gorskog iz Poljske pod nazivom 'Expressive functional testing with Espresso'. Naime, on je predavač koji je održao najviše predavanja tijekom ova dva dana i koji je detaljno prikazao korake u testiranju aplikacija putem Espresso kojeg on rado koristi.

Poslije ovog predavanja uslijedio je ručak nakon kojeg smo se uputili na kolodvor. Putem smo pričavali ova dva dana koja su ispunila sva, i više, od naših očekivanja. Zanimljivo je i pozitivno što je ovaj događaj omogućio da neki od nas shvate čime se zaista žele baviti i što ih zanima, što su nastala nova poznanstva s mnogim ljudima iz ovog područja, što smo se odlično proveli i još mnogo toga. Prije polaska vlaka iskoristili smo slobodno vrijeme za obilazak Zagreba i druženje te smo, na žalost, oko 16:30 krenuli prema Osijeku. Na putu su se neki odmarali i oporavljali, neki su kartali, a neki samo pričali i uživali. Sve u svemu, ako Vam se ikad pruži ovakva prilika, događaje nalik ovima nikada ne propustajte. Iskoristite svaki trenutak tamo, upoznajte se s najnovijim tehnologijama i obogatite svoja znanja, ali što je još važnije, životna iskustva.

(Tekst napisala Tena Vilček)

infoDASKA 2015

Dana 15. i 16. svibnja na Filozofskom fakultetu u Osijeku održala se osma po redu InfoDASKA, konferencija studenata knjižničarstva i informacijskih znanosti. Konferenciju je organizirao Klub studenata informacijskih znanosti LIBROS. Tema ovogodišnje konferencije bila je "Informacijske ustanove – trendovi i prilagodbe", s podtemama vezanima uz različite trendove u informacijskim ustanovama u kontekstu tehnoloških i društvenih promjena.

Pripreme za konferenciju trajale su 6 mjeseci pod vodstvom profesorice dr. sc. Josipe Selthofer. Za organizaciju konferencije bile su zadužene predsjednica i potpredsjedni-

ca LIBROS-a, Ema Čelebić, i Iva Magušić-Dumančić, uz voditelje programskog i organizacijskog odbora, Ivanu Turk i Stjepana Zlatića. U sklopu priprema za konferenciju osmišljen je vizualni identitet konferencije, pronađeni su sponzori, osigurano medijsko praćenje te smještaj za gostujuće izlagače.

Za izlaganje na konferenciji prijavilo se ukupno 38 studenata te jedan djelatnik knjižnice u Vinkovcima s ukupno 21 radom. Osim osječkih studenata, na konferenciji su sudjelovali studenti informacijskih znanosti iz Zagreba i Zadra. Također, na konferenciji su sudjelovala i tri pozvana predavača, dr. sc. Milijana

Mičunović s radom "O tehnološkim promjenama u informacijskim ustanovama", Marijana Špoljarić Kizivat s predavanjem "O digitalizaciji zavičajne zbirke GSKO-a", te dr. Toth Mate s izlaganjem na temu "Public libraries as meeting places".

Predavanja su bila podijeljena u sedam tematskih blokova. U petak su bila organizirana četiri tematska bloka – "Knjižnice i nove tehnologije", "Muzeji – trendovi i prilagodbe", "Knjižnice i društvene mreže" te blok "Digitalizacija 1. Sljedeća tri bloka bila su organizirana za subotu – "Povećanje učinkovitosti informacijskih ustanova", "Digitalizacija 2. te blok "Poticanje čitanja i knjižnične usluge". U svakom bloku bila su planirana po tri izlaganja, međutim, zbog izostanaka studenata, u dva bloka bila su po dva predavanja.

Konferenciju su otvorili prodekan za nastavu, doc. dr. sc. Goran Livazović i izv. prof. dr. sc. Gordana Dukić. Nakon otvorenja i uvodnih riječi počeo je tematski dio konferencije. Studentske teme i teme pozvanih predavača bile su vrlo zanimljive i šarolike, osim spomenutih tema vezanih uz knjižnice, arhive i muzeje, studenti su se dotakli pitanja digitalizacije raznih dokumenata, glazbe te općenito novih tehnologija i njihove primjene u informacijskim ustanovama.

U petak poslijepodne, Branimir Valentić i Valent Turković iz osječkog hacklaba "labOS" predstavili su tehnologiju 3d printanja i na licu mjesta pokazali zainteresiranima sve mogućnosti te nove tehnologije. Nekoliko su sati demonstrirali rad 3D printera i strpljivo pojašnjavali i odgovarali zainteresiranim studentima na njihova pitanja.

U petak se održao i studentski party u klubu EXIT u Tvrdi, s početkom u 22 sata. Provod je trajao za neke i kasno u noć, no bez obzira na to, svi su se sretno vratili i ponovno došli na konferenciju u subotu ujutro.

Na kraju, nadamo se da su svi sudionici naučili nešto novo, dobili nova saznanja o tehnologijama, mogućnostima i potencijalima u našoj znanosti i struci, te osim toga, da su upoznali nove ljude, sklopili nova prijateljstva i stekli dragocjeno iskustvo za budućnost. Nama je bilo lijepo, a prema komentarima, vjerujemo da su se zagrebački i zadarski studenti osjećali kao kod kuće te da će iz Osijeka ponijeti samo lijepe uspomene.

(Tekst: Stjepan Zlatić,
fotoграфије: Mirna Marić)

Aplikacija "Test Your Knowledge"

Mobilna Android aplikacija FFOS *Test Your Knowledge* objavljena je u svibnju 2015. godine u sklopu Pilot programskih ugovora i služi za uvježbavanje engleskog jezika. Nastala je u suradnji Vlatke Ivić, više lektorice s Odsjeka za engleski jezik i književnost, dr. sc. Tomislava Jakopeca i studenta Antuna Matanovića s Odsjeka za informacijske znanosti. Sam razvoj i testiranje aplikacije trajali su više od mjesec dana i trenutna objavljena verzija je 1.0.2 što znači da se tijekom testiranja prilagođavala nekim od starijih uređaja na kojima su pronađene pogreške u radu te se povećavalo korisničko iskustvo korištenja povećanjem intuitivnosti i jednostavnosti. Izrađena je korištenjem Ionic Frameworka, radne okoline koja služi za hibridan način izrade mobilnih aplikacija, a tehnologije korištene u izradi su HTML, CSS i JavaScript (unutar koje je korišten jQuery te AngularJS na kojem je i najveći naglasak zato što predstavlja temelj tehničkih performansi same aplikacije). Kako sam sadržaj, pri tome mislim na pitanja i odgovore nije dio same aplikacije nego se nalazi na serveru kojem aplikacija pristupa, korišten je i PHP te Mysql baza podataka.

Što znači da pitanja i odgovori nisu dio aplikacije? To znači da se sva pitanja dinamički učitavaju nakon što aplikacija pristupi serveru i preuzme sadržaj. Naime, prilikom prvog pokretanja aplikacije potrebno je imati internetsku vezu, nakon čega se sve pohranjuje lokalno i daljnjim korištenjem nije potrebno imati internetsku vezu, no ukoliko ona postoji i ostvari se komunikacija sa serverom, nova verzija sadržaja će se preuzeti i napraviti izmjenu s lokalnom verzijom. To

je jedna od najvećih prednosti same aplikacije. Trenutna verzija sadrži više od 150 pitanja koja su raspoređena unutar kategorija i podkategorija i svako od njih je moguće obrisati ili izmijeniti, a uz to je i neograničena mogućnost dodavanja novih pitanja unutar privatnog administracijskog dijela ukoliko su pitanja prilagođena nekoj od grupa pitanja koje aplikacija sadrži. Trenutno su to tri grupe: pitanja jednostrukog ili višestrukog izbora, unos teksta u rečenicu te povezivanje prijevoda rečenica. Kako svako pitanje može pripadati unutar više kategorija, postoji i mogućnost da profesori odluče stvoriti kategoriju koja će služiti kao priprema za ispit i nakon ispita tu kategoriju jednostavno obrisati. A u potpunosti je realno da se u budućnosti i same

provjere znanja održavaju putem aplikacija, kao što je i ova. Stoga je ovaj projekt izuzetno važan. S jedne strane važan je za krajnje korisnike jer su oni ti koji će koristiti aplikaciju, ali je važan i za sam Filozofski fakultet u Osijeku koji pokazuje da je spreman koristiti suvremenu tehnologiju te za oba odsjeka uključena u njegovu izradu – Odsjek za engleski jezik i književnost ovim je projektom pokazao inovativnost u svom radu osmisliši koncept, dok je Odsjek za informacijske znanosti taj koji ideju može i tehnički realizirati.

Kako osobno, tako i profesionalno izuzetno mi je važno što sam imao priliku sudjelovati u ovom projektu. Pozitivne reakcije na aplikaciju pokazuju mi kako sam u stanju izvesti projekt od početka do kraja uz svu popratnu

dokumentaciju, kako sam kao student stekao dovoljno tehničkih znanja da to bude i moguće i osobno kako sam se spreman prilagoditi različitim razvojnim fazama. Te faze uključuju i jako puno strpljenja kada se u projektu zapne, spremnost na konstantno učenje i upoznavanje s najrazličitijim pristupima u rješavanju određenog problema te dovoljno kreativnosti u osmišljavanju sustava koji će kroz duži vremenski period biti funkcionalan. Kao što sam osobno naučio, tako i drugim studentima može poslužiti kao primjer da je potrebno pronaći što nas zanima i iskoristiti sve prilike koje se pružaju jer ih ima izuzetno puno.

(Tekst napisao
Antun Matanović)

SHIFT 2015

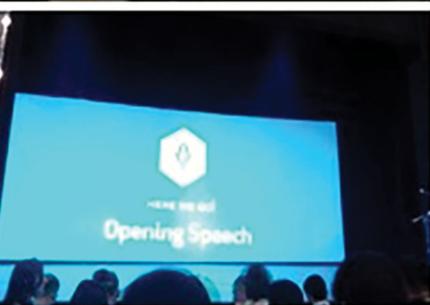
10. lipnja 2015.
Dan #1

Nakon duge vožnje vlakom do Zagreba, presjedanja i čekanja idućeg vlaka te još duže vožnje uz predivne poglede na prirodu i more, napokon stižemo na određište. Očaravajući Split čak ni rano u jutro nije pust; štandovi s torbama, šeširima i ostalim raznovrsnim suvenirima, koji privlače pažnju mnogobrojnih turista, niču na svakom koraku. Ulice su pune turista iz svih krajeva svijeta. Dok neki od njih žure na vlak ili autobus, čekaju trajekte sjedeći u parkovima i spavajući na klupama, neki, poput nas dvije, traže svoj smještaj te se probijaju gradom sa svojom prtljagom. Iako su nam sve potrebne lokacije bile međusobno poprilično blizu, detaljno smo proučile kartu kako bi izbje-

gle lutanja i gubljenja malim uličicama i prolazima grada Splita. Brzo smo pronašle naš hostel Golly&Bossy gdje se prijavljujemo i, oduševljene prostorom, osobljem i pogledom, započinjemo daljnje razgledavanje i pripreme za konferenciju iduću dan.

Nakon odmora od puta i upoznavanja s gradom, dolazi vrijeme za ozbiljnost i ispunjavanje zadataka koji se nalaze pred nama. Nakon nekoliko razmijenjenih mailova s upitom za pomoć u organizaciji konferencije s gospođicom Katarinom, koja se bavi odnosima s javnošću, dolazimo (nakon kraće pomutnje s Google mapama) do Muzeja grada Splita, gdje se ona nalazi. Dolaskom vidimo Shift zastavice i plakate čime smo znale da smo na pravom mjestu. Mnoštvo je ljudi užurbano radilo u poslovima koji su im bili zadani te se sve činilo

11. lipnja 2015. Dan #2

Nakon što smo vidjele pripreme za konferenciju, znale smo da se sprema nešto veliko. Iz tog razloga nismo imale problema s ranojutarnjim buđenjem i pripremama na odlazak i cjelodnevno provođenje vremena na konferenciji. Dolaskom pred kazalište, imale smo što i vidjeti: nismo bile jedine takvog mišljenja. Iako je unutrašnjost kazališta bila prostrana, još je dugačak red bio vani tijekom registracije sudionika. Mnogi su novinari ispred kazališta pred kamerama govorili o događaju, fotoaparati su blicali sa svih strana i sve to u očekivanju početka konferencije. U redu nismo dugo čekale, brojni volonteri su vrlo brzo rješavali registracije i akreditiranje prijavljenih. Kako smo se unaprijed informirale o događaju, znale smo da će biti mnogo sudionika te nas broj nije iznenadio; čak što više, bile smo ushićene biti dio tako ozbiljnoga i profesionalnoga događaja. S dobivenim smo akreditacijama krenule do dvorane, koja nas je očarala svojim bogatim izgledom i u kojoj smo potražile slobodna mjesta te uzbuđeno pričekale početak programa.

Usljedio je govor otvorenja kojeg su održali gradonačelnik grada Splita Ivo Baldasar, župan splitsko-dalmatinski Zlatko Ževrnja, ministar poduzetništva i obrta Gordan Maras i savjetnik Predsjednice Republike za gospodarstvo Marko Jurčić. Prije početka programa na pozornici se pojavio i organizator konferencije Ivan Burazin, koji je publici objasnio kako je došao na ideju konferencije u Splitu te opisao tijekom napredovanja svakog idućeg Shifta, sve do ovogodišnjega, na kojemu smo imale priliku prisustvovati. Daljnju riječ

kako bi sutrašnja konferencija bila kvalitetno pripremljena. Upoznajemo se s Katarinom, zahvaljujući ljubaznim ljudima koji su nas do nje uputili i saznajemo da je organizacija pokrivena dovoljnim brojem volontera te da nemamo u čemu sudjelovati, osim uživati u danu i provedenom vremenu u gradu te sutra na predavanjima i ostalim događanjima na konferenciji (što nam je Katarina lijepo rekla, ugodno iznenađena našim upitom za pomoć). Kako smo se taj dan upoznale s gradom, nije nam bio problem pronaći Hrvatsko narodno kazalište u kojem se održavala konferencija. Kazalište je također bilo potpuno u znaku konferencije, ukrašeno zastavama i plakatima Shifta, ali i okruženo organizatorima i volonterima koji su užurbano obavljali posljednje pripreme za sutrašnji događaj.

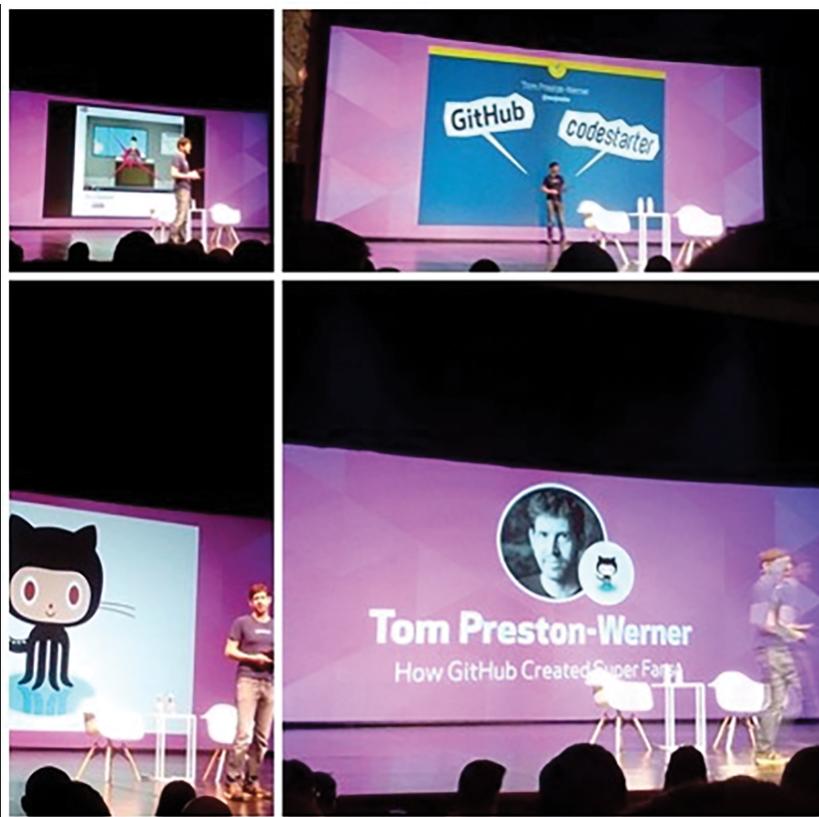

preuzeo je voditelj konferencije Peter Hopwood koji nam nije dao izbora nego napraviti najbolji meksički val kako bi nastavili dalje do prvog govornika. Uvježbavanjem vala, uspjeli smo postići onaj (po njemu) zadovoljavajući te nam je najavio Mikea Butchera s govorom o razvoju startup-a i velikim tehnološkim trendovima.

Mike je naišao na veliko oduševljenje publike koju je svojim specifičnim pristupom zalijepio za svaku svoju riječ (nakon malo istraživanja, bilo nam je jasno zašto je 'faca'; odakle toliko oduševljenje (pa i naše), s obzirom na njegovu razvijenu profesionalnost i poprilično ispunjen životopis). Nismo primijetile da promiče vrijeme sve dok nam Mike nije uputio onaj završni „thank you Split and goodbye“, nakon čega je Peter na pozornicu pozvao Andreu Barricu. Ona nas je upoznala sa svojim startupom InDinero, navodeći sve uspone i padove na koje je naišla zajedno sa svojim timom, te kako su zajedničkim snagama ipak izborili uspjeh, bez obzira na ekstremne poteze koje su morali povući. Nakon njezina govora, došlo je vrijeme za Shift Challenge na kojemu su četiri suca (Andrea Barrica, Nick Grossman, Amy Cospers, Mike Butcher) analizirali rad prvih šest startup timova i tražili im slabe točke kako bi poboljšali svoje projekte.

Nismo znale što očekivati, ali timovi su se pokazali veoma dobrima, većina njih je imala već aktivne projekte sa svojim korisnicima koje su htjeli unaprijediti, a ne samo ideje koje bi htjeli razviti. Challenge se pokazao veoma zanimljivim s obzirom na raznolikost predstavljenih ideja i projekata timova, a dočekali su ih suci za koje smo se već ranije uvjerile da uz njihovo sudjelovanje, ne može biti razočaravajuće, već upravo suprotno – zanimljivo

i korisno. Nakon pauze za ručak, konferencija se nastavlja prezentacijom Nicka Grossmana (Union Square Ventures) koji je govorio o beskrajnom tijeku dominacije i disruptivnih inovacija koje se svakodnevno odvijaju u razvoju tehnologije. Uslijedio je chat sa Amy Cospers, glavnom urednicom magazina Entrepreneur, a zatim i novih šest timova na Shift Challenge-u. Drugi Challenge značio je predstavljenih 12 projekata koji su činili pola prijavljenih, nakon čega je uslijedila pauza za kavu, a druga polovica projekata pričekala je idući dan za 3 minute svog trenutka. Konferencija se nastavlja razgovorom sa Shai Wingerom, Tomazom Stolfaom te Orom Offerom. Iz tih razgovora saznali smo nešto više o Fiverru, Layeru i SimilarWebu.

Posljednji govor u prvom danu konferencije održao je Evan

Stites-Clayton iz Teespringa, koji je govorio o rušenju granica i kreiranju novih prilika, i to na globalnoj razini. U tom još jednom u nizu zanimljivih predavanja saznali smo kako je Teespring pomogao brojnim ljudima u zarađivanju i općenito kako se rodila ideja Teespringa. Gledajući dnevni plan događaja, posljednji govor trebao je održati još Steve Huffman, no umjesto njega na pozornicu je došao Peter i objasnio kako je Steve zbog posla morao otkazati svoj govor na Shiftu. To nas je malo razočaralo s obzirom da nas je zanimalo što bi imao reći o Redditu i Hipmunku, ali vjerojatno bi nam bilo i previše toliko pozitivnih dobrih govora u jednom danu; stoga bolje spriječiti (da se malo utješimo). Tu je došao trenutak pozdravnog govora za prvi dan konferencije, poziv svima na afterparty u splitskom kafiću Moon i najava za sutrašnji, završni dan.

13. lipnja 2105. Dan #3

Drugi dan konferencije započeo je nešto malo kasnije od prvoga (vjerojatno pametno proračunato gledajući na afterparty noć ranije), tako da smo se uspjele odmoriti i skupiti energije za drugi, još uzbudljiviji dan pred nama. Zagrijavanje prezentacijom o strategiji razvoja proizvoda u svijetu startup-a započeo je Des Traynor iz Intercoma. Iako je održao podosta zanimljiv govor, u zraku se osjetila nestrpljivost publike za onim što slijedi nakon njega. To je posebno došlo do izražaja kada je u svojoj prezentaciji (slučajno ili namjerno, nismo sigurne), prikazao sliku Octocat maskote uz tekst „to help people write better code“.

Svi smo znali što slijedi. Odmah nakon što je Peter najavio Tomov izlazak pred publiku (koja je, usput rečeno, dotle popunila svako mjesto u kazalištu), pljeskanje je ispunilo cijelu unutrašnjost. Dugo iščekivanje je dočekalo svoje vrijeme. Tom Preston-Werner, jedan od osnivača i nekadašnji CEO GitHub-a, zagovornik open source-a, suosnivač Codestartera i još sto i jedna kvaliteta. Upijali smo svaku njegovu riječ. Ne zato što je

to on i što svi znaju za GitHub; razlog je u tome što je svaka njegova riječ bila neopisivo ispravna, logična i realna: „Invest in your team. Help your users kick ass. Money is a by-product.“ Potvrdio je sve ono pozitivno što smo o njemu mislili. Zaposlenici mogu reći da rade s njim, a ne za njega. Moglo bi se tu još puno pisati o njegovu izlaganju, ali i drugi zaslužuju koju riječ hvale.

Publika je oduševljena, još pod dojmom, pljeskom pozdravila Toma. Na pozornicu dolazi T. Preston-Werner te se Peter nakon najave povlači s pozornice i daje riječ novom govorniku. Ne, nije greška u navjavi. Riječ je o Tomovoj ženi Theresi, koja zajedno s njim sudjeluje u projektu Codestarter, kojim žele što većem broju zainteresirane djece omogućiti uvjete za kodiranje i napredovanje, ukoliko su u uvjetima koji im ne pružaju takve mogućnosti. Govor na Shift konferenciji bio je prvi veći govor koji je Theresa ikad održala te se uzbuđenost u njezinu glasu mogla primijetiti, no bez obzira na to, prenijela je govor o humanosti i objasnila važnost doniranja, s pogledom na bolju i svjetliju budućnost. Prije ručka uslijedio je govor Stana Schrodera (Mashable), a nakon njega

na red je došao Allan Grant i njegova priča o nastanku Hired.com te priča gdje je tanka granica između ludosti i genijalnosti koja priječi/vodi do uspjeha. U konačnici su preostala još dva Challenge-a u kojima su preostali timovi predstavljali svoje projekte pred sucima i publikom, a između njih je publika mogla poslušati razgovor s Aaronom Whiteom iz Venrocka i zatim nakon kratke pauze priču Qasara Younisa iz Y Combina-tora. Posljednji govor, prije ceremonije zatvaranja, održao je Marcus Segal (Zynga), u kojem je ispričao kako je došlo do preokreta u shvaćanju njegove budućnosti i što želi raditi, i to tijekom igranja igre s jednom staricom (iz tog je razloga i naziv njegovog govora „Lessons from the Journey“ bio veoma prikladan). Završetak Segalova govora značio je početak najnapetijeg dijela za sve timove koji su sudjelovali sa svojim projektima u Challenge-ima: proglašenje triju najboljih projekata. Završnim se govorom Shift polako privodio kraju, a konačnu zahvalu iznio je organizator Ivan Burazin, nakon koje je na pozornicu pozvao sve volontere i sudionike koji su pomogli u organiziranju i provedbi Shift konferencije u 2015. godini. S obzirom da smo i bili u kazalištu, zastori su se teatralno spustili i ostavili publiku pod posebnim doživljajem.

Za nas spuštene zastori nisu još značili kraj konferencije s obzirom da smo se 'slučajno' našle kod izlaza iz dvorane istovremeno kad i Tom s kojim smo se zaustavile u hodniku, izmijenile par riječi i uhvatile fotografiju koja će uvijek vraćati sjećanja na taj događaj!

(Tekst napisala
Josipa Iljić)

Na put smo krenule 19. rujna kako bismo 20. rujna došle do malog grada u sjevernom dijelu Njemačke, Katlenburg. Tamo se održavala petodnevna škola o načinima i principima pretraživanja informacija. Nakon kratke pauze od puta, tridesetak sudionika iz petnaestak zemalja svijeta uputilo se na uvodno predavanje.

Francis Jurman, profesor komparativnih kulturnih studija i interkulturalne komunikacije na njemačkom Sveučilištu Hildesheim, održao je uvodno predavanje o teoriji i problemima interkulturalne komunikacije. Predavanje je interaktivno upotpunio dajući primjere iz prakse te motivirajući sudionike na raspravu. Već je tada bilo

vidljivo koliko se svi razlikujemo, iako studiramo i radimo na sličnim područjima. Upravo različitost kulturnog podrijetla sudionika dala je školi posebnu notu.

Tema prvog predavanja škole bili su modeli informacijskog pretraživanja kojeg je vodio Ingo Frommholz, profesor računalnih znanosti na Sveučilištu

Radionica "Organizacija i čuvanje osobnih digitalnih dokumenata"

Dana 5.9.2015. kolegice Hana Marčetić, Ivana Manojlović, Ivana Turk i moja malenkost, kao zadatak smo imale provesti radionicu za tinejdžere na temu "Organizacija i čuvanje osobnih digitalnih dokumenata". S obzirom na to da se niti jedna od nas ranije nije susrela s ovakvom vrstom izlaganja, ovaj zadatak smatralo smo vrlo izazovnim upravo zbog toga što nismo mogle predvidjeti očekivanja publike te zbog činjenice kako niti jedna od nas nije do sada sudjelovala u provedbi radionice. Imale smo mnogo vremena za razmisliti o tome što ćemo i kako predstaviti tinejdžerima koji ponekad slove kao vrlo zahtjevna publika.

Nakon mnogo *brainstorminga* i pregledavanja literature sve je bilo spremno – prezentacija u trajanju od 45 min (naravno u Preziju), popratni materijali u vidu plakata, letaka i brošure te evaluacijski materijali. Spremne za radionicu, pojavile smo se u Klubu mladih Gradske i sveučilišne knjižnice, pomalo uplašene i raspoložene za dobru zabavu s tinejdžerima.

Ono što nas je iznenadilo bilo je to da je naša populacija tinejdžera bila mlađa nego što smo očekivali, od 12tak osoba, njih oko polovica bili su ne više od 12 godina starosti. U svakom slučaju, bilo ih je više nego što smo se nadale te su bili mlađi nego što smo mislili da će biti.

Nakon početne treme, hrabro smo ispričale i izložile sve što smo im pripremile kroz prezentaciju i popratne materijale, odgovorile na mnoštvo pitanja o digitalnim dokumentima i nevezano za njih. Tinejdžeri su bili vrlo znatiželjni i otvoreni te su bez problema navodili primjere iz vlastitog života i u potpunosti shvatili poantu ove naše radionice. Razgovarali smo s njima o važnosti očuvanja digitalnih dokumenata te smo pogledali nekoliko videa. Ekipe je na radionicu došla poprilično zainteresirana ali i s većim znanjem o digitalnim dokumentima nego što smo mi to očekivale. Ono što je možda

najbitnije, na kraju radionice zajedno smo zaključili zbog čega je bitna zaštita digitalnih dokumenata, te koji su najbitniji koraci u provedbi iste.

Nadamo se da smo svi skupa s radionice otišli kući s novim znanjima te da smo kod djece probudile iskru važnosti čuvanja digitalnih dokumenata. Radionicu ćemo pamtili kao pozitivno iskustvo kroz koje smo mnogo naučile te koje ćemo nadamo se, možda i ponoviti

(Tekst napisala
Elizabeta Vujnovac)

AUTUMN SCHOOL 2015 FOR INFORMATION RETRIEVAL AND INFORMATION FORAGING (20 – 25. RUJAN 2015.)

Bedfordshire u Velikoj Britaniji. Na predavanju je bilo moguće naučiti na kojim zakonitostima počivaju trenutno najprimjenjiviji modeli u području informacijskog pretraživanja. Drugo predavanje održao je Thomas Mandl, profesor s područja informacijskih znanosti na Sveučilištu Hildesheim u Njemačkoj. Ono se baziralo na vrednovanju sustava za pretraživanje informacija, koje se temelji na ideji zadovoljavanja korisnikovih informacijskih potreba. Prvi dan predavanja završio je s kratkim prezentacijama sudionika škole koji su u procesu završetka svoga doktorskog rada. Teme njihovih predavanja bile su iz područja informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Drugi dan započeo je predavanjem o ekspertnim sustavima i pretraživanju kojeg je vodio Andreas Henrich, profesor medijske informatike na Sveučilištu Bamberg u Njemačkoj. Drugi dio dana proveli smo u idiličnom njemačkom gradu, Goslaru. Taj povijesni grad je po mnogočemu zanimljiv, a smatra se industrijskim, kulturnim i turističkim središtem s mno-

gim znamenitostima uvrštenim u UNESCO-ov Popis svjetske baštine.

Trećeg dana škole svoje je predavanje održala profesorica s norveškog Sveučilišta primijenjenih znanosti u Oslu, Katriina Byström. Tema predavanja bila je ponašanje korisnika prilikom pretraživanja informacija te načinima prilagodbe sustava za pretraživanje samim korisnicima. Drugo predavanje održao je Ben Heuwing, asistent na njemačkom Sveučilištu Hildesheim, na temu korisnički usmjerenih zahtjeva za analizu informacijske interakcije.

Četvrti dan započeo je predavanjem o interaktivnom informacijskom pretraživanju Norberta Fuhra, profesora sa Sveučilišta Duisburg-Essen u Njemačkoj. Nakon toga, Marc Ritter, profesor na njemačkom Tehničkom sveučilištu Chemnitz, je izložio zanimljivo predavanje o informacijskom pretraživanju multimedijiskog sadržaja. S navedenom tematikom se jedino nismo susreli tijekom studija.

Predavanje o kolaborativnom pretraživanju informacija obi-

lježilo je zadnji dan predavanja, a održao ga je Claus-Petera Klas, stručnjak zaposlen u GESIS-u, Institutu za društvene znanosti u Leibnizu.

School 2015 for Information Retrieval and Information Foraging nam je svakako proširilo znanje i zanimanje za područje informacijskog pretraživanja. Ono što nam je posebno olakšavalo praćenje i aktivno sudjelovanje na predavanjima je teorijska podloga koju imamo iz pojedinih kolegija na Fakultetu, posebice kolegija Principi informacijskog pretraživanja, Vrednovanje informacijskih usluga, Informacija u teoriji, Metapodaci i identifikatori, Poslovno komuniciranje i drugih. Savjetovale bismo svima da se odvaži i sudjeluju na ovoj ili sličnoj školi i tako prodube svoja znanja i vještine. Posebno nam je bilo drago upoznati ljude iz različitih kultura te stvoriti nova prijateljstva i poslovne kontakte.

(Tekst i fotografije
Marta Matijević i
Mateja Zuzjak)

VOLONTIRANJE U SAMOSTANSKOJ KNJIŽNICI U BLATU NA OTOKU KORČULI

Osam informatolinja ovo ljeto provelo je u Blatu na Korčuli, volontirajući u knjižnici Samostana blažene Marije Propetog Isusa Petković, uživajući u ugodnom ambijentu i atmosferi malog mediteranskog mjesta. Samostan se nalazi u centru Blata, jednog od najstarijih korčulanskih mjesta smještenog u unutrašnjosti otoka. Unutar Samostana nalazi se Svetište Blažene Marije Propetog Petković kojeg rado posjećuju brojni hodočasnici iz cijelog svijeta. Redovnička zajednica Kćeri Milosrđa sv. Franje danas ima oko četrstotinjak časnih sestara koje djeluju u državama Europe, Južne Amerike i Kanadi. Uz Samostan, znamenita je i Crkva Svih Svetih sa zvonikom i ložom te drvored lipa Zlinje kao jedan od najdužih u Europi.

Knjižnica Samostana novo je uređeni prostor kojeg je bilo potrebno popuniti iz temelja. Prioritetno je bilo da se što više knjiga, posebice iz područja religija i teologije, označi, popiše i abecedno poslaže na police. Također, bilo je važno ukloniti sve knjige iz dnevnog boravka, kojeg su časne koristile u slobodno vrijeme, kako bi se odvojile po skupinama, jeziku i stanju knjige. Veliki problem predstavljao nam je smještaj knjiga na police kojih nije bilo dovoljno posebice zbog knjiga iz područja religija i teologije koja je zauzimala najveći dio. Također, dio knjiga podijeljen je u male zbirke – referentna, zavičajna i dječja, a molitvenici su odvojeni u zasebne police kako bi bili nadohvat ruke. Isto tako, budući da su časne Družbe Kćeri Milosrđa od početka vodile brigu o siromašnoj djeci i ponajprije o njihovom odgoju, pronašle smo mnogo udžbenika starih i do više desetljeća koje je isto bilo potrebno razvrstati i popisati. Nakon četiri grupe, kompletna građa unesena je u prostor knjižnice i sveukupno je popisano oko četiri tisuće jedinica.

A sada posao na stranu i pričajmo malo o prekrasnom zavičaju otoka Korčule i svim prirodnim ljepotama koje smo imale priliku doživjeti i naravno, gostoprimstvu druželjubljivih i veselih časnih sestara. Iako je put do otoka Korčule bio poprilično dug (oko 20ak sati), kada smo se ukrcali na trajekt i vidjele more, sav umor je nestao. Dolazak je bio predviđen za vikend tako da se svaka grupa studentica preklapala te su nas kolegice dočekale s pregrštom informacija i uputa kako bi nas pripremile za budući rad i boravak u Blatu. Nakon što smo se malo odmorile i prilagodile, bilo je vrijeme za početak rada. Svaki radni dan od osam sati je proletio i imale smo više nego dovoljno slobodnog vremena kako bi istražile svaki kutak Blata, ali i cijelog otoka Korčule. Kako smo i nedjelje imale slobodne, uputile smo se na obilazak otoka i tako smo posjetile grad Korčulu, Velu Luku i otok Proizd koji je proglašen Plažom godine 2007. te nam je on posebno ostao u sjećanju. Ne smijemo zaboraviti na naše drage časne sestre koje su nas tako predivno primile u svoj dom i omogućile nam ovo prekrasno iskustvo. Iako smo imale privatnost u sobama odvojenim od soba časnih sestara, često bi ih susrele tijekom obroka te se zadržale na kojoj čašici razgovora kroz koje su nam posebno prirasle srcima. Dva tjedna boravka i volontiranja u Blatu je prošlo tako brzo, ali uvijek će nam ostati prekrasne uspomene, lijepo i korisno provedeno vrijeme koje preporučamo svima jer je ovo jedinstveno iskustvo koje vjerojatno više nećemo imati priliku doživjeti.

(Tekst i fotografije: Mia Kuzmić, Tamara Lemajić, Marta Matijević)

Tijekom akademske godine 2013./2014. na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku provedeno je pilot istraživanje kako bi se utvrdilo koje su informacije potrebne studentima pri odabiru karijere te kako bi se saznalo kako studenti dolaze do informacija na temelju kojih donose odluke prilikom odabira budućeg studija. Istraživanjem su se, također, pokušali utvrditi, njihovi osjećaji pri tome ali i zadovoljstvo studijem i karijerama koje studij Informatologije omogućava nakon završetka.

Istraživanje je provedeno pomoću tiskanog upitnika među 54 studenata 1. i 2. godine preddiplomskog studija Informatologije. U istraživanju su sudjele 43 studentice i 11 studenata što načelno odgovara strukturi upisanih studenata na Odsjeku. Većina ispitanih studenata (64%) su gimnazijalci, 19% ih je pohađalo ekonomsku i upravnu školu, 9% ugostiteljsku, a 8% ostale vrste srednjih škola. Podaci o srednjoškolskom uspjehu pokazuju je da studij Informatologije upisuju akadem-

Pilot istraživanje o informacijskim potrebama i ponašanju studenata informacijskih znanosti pri odabiru studija

ski uspješni učenici: 56% ispitanika svoje je srednjoškolsko obrazovanje završilo s prosjekom od 4,1 do 5,00. Odgovarajući na pitanje o tome kako su se osjećali u vrijeme odabira studija te samog upisa na fakultet 20 ispitanika je navelo da se osjećalo izgubljeno, a 17 uplašeno. Tri ispitanika bila su ponosna na sebe, a 11 ih se osjećalo uobičajeno.

Ispitanici su potom bili upitani koje su im informacije bile korisne prilikom odabira budućeg studija. Najvećem su broju ispitanika najkorisnije bile informacije o tome gdje će moći raditi nakon studija (N=34), podatak da se studij nudi na Filozofskom fakultetu u Osijeku (mjesto studiranja) (N=28), opis studijskog programa (N=25), podatak o zvanju odnosno

informacije o tome što će biti kad završe studij (N=24), popis i razina predmeta koje je potrebno polagati na državnoj maturi (N=24), informacija da postoji diplomski studij odnosno mogućnost nastavka obrazovanja na diplomskoj razini na istom fakultetu (N=19), broj bodova potrebnih za upis (N=10), podatak da se radi o jednopredmetnom studiju (N=6), podatak da se na studiju intenzivno koriste računala i nove tehnologije (N=6), popis kolegija (N=5) i podatci o broju nezaposlenih prvostupnika/magistara Informatologije sa Zavoda za zapošljavanje (N=3).

Najveći broj ispitanika upisao je studij Informatologije zbog različitih mogućnosti zaposlenja (N=31). Nešto manje ispitanika odabralo je sljedeće odgovore: zanimljiv studijski program (N=19), preporuka prijatelja/člana obitelji (N=17), podatak o težini studija (N=16) te činjenica da se za vrijeme studija može raditi (N=13). Manji broj ispitanika kao razloge upisa na studij Informatologije navode sljedeće: rad s računalima (N=10), rad s ljudima (N=8), položeni odgovarajući predmeti na državnoj maturi (N=5), poznanici i prijatelji iz razreda upisali studij Informatologije (N=2) i netko u obitelji te je struke (N=1). Informacije o studiju Informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku studenti su najčešće i u najvećem broju pronalazili na mrežnim stranicama fakulteta (N=33) te od prijatelja (N=16). Značajno manji broj ispitanika naveo je da je do potrebnih informacija došao na različitim mrežnim stranicama, forumima i društvenima mrežama (N=8), od članova obitelji (N=5), od profesora u školi (N=3) te na smotri sveučilišta (N=3).

Potom su studenti upitani za mišljenje o načinu oglašavanja i promidžbi studija budućim studentima, zainteresiranim srednjoškolcima. U odnosu na sadržaj promotivnih materijala, većina je ispitanika naglasila kako bi na mrežnim stranicama

Fakulteta, promotivnim letcima i brošurama trebalo istaknuti podatke o trajanju studija, zanimljivosti i inovativnosti studija i pojedinih kolegija, profesorima, korištenju računala i mogućnostima poslije studija. Upitani pak o načinima na koje bi te informacije trebalo dostaviti budućim studentima informacijskih znanosti najveći broj ispitanika (N=27) navodi internet. Manji dio studenata smatra kako bi se promoviranje studija i fakulteta trebalo obavljati kroz razne posjete srednjim školama (N=13), uz pomoć prezentacija (N=10) i dijeljenjem letaka (N=7).

Zanimljivo je da je 69% ispitanika navelo da studij Informatologije nije bio prioritetan na njihovoj listi željenih fakulteta, te da je njihov prvi (neostvareni) izbor za upis bio studij psihologije odnosno hrvatskog jezika i književnosti. S obzirom na tu činjenicu zanimalo nas je koliko su studenti zadovoljni upisanim studijem Informatologije, pri čemu su trebali odabrati ocjene na ljestvici od 1 (uopće nisam zadovoljan) do 5 (u potpunosti sam zadovoljan). Većina ispitanika zadovoljna je upisanim studijem: 38 ispitanika je odabralo ocjenu 4 ili 5, a tek četvero njih ocjene 1 ili 2 (srednja vrijednost 3,81).

Studenti su potom upitani da navedu gdje bi voljeli raditi po završetku studija. Najveći je broj ispitanika (N=16) naveo da bi volio raditi u tvrtkama u području novih tehnologija (web-dizajn, baze podataka) i u knjižnicama (N=14). Manji broj ispitanika studenata kao svoje buduće radno mjesto navodi nakladničke kuće (N=5), muzeje (N=4), komercijalna poduzeća (N=3), archive (N=3) te nešto drugo (N=1). Studenti su potom trebali navesti koji su im čimbenici bitni za buduću posao. Kao najvažnije čimbenike pri traženju zaposlenja ispitanici su odabrali usklađenost radnog mjesta s vlastitim interesima (N=38) te očekivana primanja (N=38). Ispitanim studentima nešto je manje važ-

no gdje je (u kojem gradu) njihovo buduće radno mjesto (N=30), razina potrebnog obrazovanja (N=29) te mogućnost rada s ljudima (N=24). Radno vrijeme kao bitan čimbenik u odabiru radnog mjesta odabralo je 18 ispitanika, prestiž profesije u društvu njih 6, a mogućnost rada s djecom njih dvoje.

Odabir studija te upis na fakultet iznimno su stresni događaji u životu pojedinca, a odluke koje se tada donose imaju dugoročne posljedice na njihovu karijeru i život općenito. Kako bi se budućim studentima olakšalo donošenje odluka vezanih za odabir studija, važno je razumjeti koje su im informacije u toj situaciji potrebne i na koji način do njih dolaze, te jesu li im već dostupne informacije dovoljno relevantne i korisne.

Kako bi identificirali moguće potrebe za različitim informacijama studenata pri upisu studija Informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku te se upoznali s problemima s kojima se srednjoškolski odnosno potencijalni studenti u toj situaciji susreću provedeno je istraživanje predstavljeno u ovom radu.

Dobiveni rezultati pokazuju da je pri odabiru studija Informatologije studentima bio najvažniji podatak o tome koje će zvanje steći i gdje će moći raditi nakon diplome. Ispitanici su istaknuli da im je pri donošenju odluke bio ključan kratak opis studijskog programa s popisom kolegija. U skladu s time većina ispitanika je navela da je širok raspon ustanova u kojima će moći radi kao informacijski stručnjaci bio najvažniji razlog upisa na studij. Potrebne su informacije ispitanici u najvećem broju slučajeva pronalazili na internetskim stranicama Filozofskog fakulteta u Osijeku te dobivali u izravnoj komunikaciji s prijateljima/poznanicima koji su upoznati sa studijem. Uz internetske stranice koje su prema mišljenju ispitanika najbolji način za diseminaciju informacija među potencijalnim studentima, ispitanici su predložili i veću promociju studija i fakulteta neposredno u samim srednjim školama (predavanja, letci, plakati). Većina je ispitanika naglasila kako bi se u promotivnim materijalima kao što su mrežne stranice, letci i brošure trebalo staviti naglasak na dužinu trajanja studija,

na zanimljivosti i inovativnosti studija i pojedinih kolegija, korištenje suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije te široke mogućnosti zaposlenja poslije studija. Iako je tek za trećinu ispitanika studij Informatologije bio prvi izbor, zanimljivo je istaknuti da je većina njih zadovoljna upisanim studijem te da bi po njegovu završetku voljela raditi u tvrtkama u području novih tehnologija i u knjižnicama.

Iz navedenog se daje zaključiti kako je studij Informatologije nedostavno promoviran među potencijalnim studentima (što se očituje u broju upisanih studenata kojima je to bio prioritet pri upisivanju) te da im relevantne informacije o studiju najčešće nisu na zadovoljavajući način predstavljene. Kako bi se potencijalnim studentima ubuduće osigurao brz i efikasan pristup potrebnim informacijama, istraživanja ovog tipa potrebno je provoditi češće i na većem uzorku.

(Tekst napisali Ivana Lilijan, Mirela Mihaljević i Jure Žilić)

Nagrade studentima

Pohvala za izvannastavne aktivnosti i Rektorova nagrada

Studentici Hani Marčetić dodijeljena je Pohvala za izvannastavne aktivnosti u ak. god. 2014./2015. te Rektorova nagrada za izvrstan seminarski rad iz kolegija Informatijsko društvo na temu *Religija u informacijskom društvu*.

Nagrada studentima u obliku godišnjeg članstva za Europski ogranak ASIS&T-a

Zahvaljujući anonimnoj donaciji, Europski ogranak ASIS&T-a ove je godine dodijelio sedam nagradnih članstava odabranim studentima na osnovi njihovih radova objavljenih u području informacijskih znanosti te sudjelovanja u organizaciji aktivnosti Europskog ogranka. Među sedam nagrađenih studenata nalazi se i studentica treće godine preddiplomskog studija Ivana Dejanović.

De Gruyter Saur IFLA nagrada za znanstveni rad

Ovogodišnju nagradu De Gruyter Saur IFLA za znanstveni rad dobila

je naša bivša studentica Ana Pervan za rad *"The role of data curator in the CERN Particle Physics Data-Sharing Community"*.

Rad se bavi pitanjima u području upravljanja podatcima u kontekstu dijeljenja i razmjene istraživačkih podataka i drugih znanstvenih informacija, a posebna se vrijednost rada očituje u primjeni inovativne istraživačke metodologije i rezultatima koji su od iznimnog značaja za znanstvenu zajednicu. Rad će biti objavljen u rujanskom broju časopisa *LIBRI: International Journal of Libraries and Information Sciences*, a De Gruyter Saur će Ani dodijeliti i nagradu u vrijednosti od 1.000,00 Eura.

Ana Pervan provela je više od godinu dana radeći kao pripravnica u Knjižnici Centra za nuklearna istraživanja u Ženevi (CERN), a trenutno radi u Knjižnici Međunarodne organizacije za rad (*International Labour Organization*) pri UN-u u Ženevi.

Studentska praksa

Potpisani ugovori o suradnji

Filozofski fakultet tijekom 2015. godine potpisao je sporazum o suradnji oko održavanja stručnih aktivnosti studenata preddiplomskog studija Informatologije s tri osječke tvrtke. Sporazum je potpisan s tvrtkama:

- Osječka Radionica Kvalitetnih Aplikacija d.o.o. (ORKA)
- Ofir d.o.o.
- Jake Sharp Co.

Ciljevi i organizacija stručne prakse, studentske obveze, sadržaj stručne prakse, mentorstvo i voditeljstvo te ostala pitanja u vezi sa stručnom praksom uređeni su dokumentom *Pravilnik o stručnoj praksi studenata preddiplomskog studija Informatologije*.

Erasmus+ praksa v Mestni knjižnici Ljubljana

Vjerujem da nema potrebe za objašnjavanjem zašto je stručna praksa, a posebno Erasmus+ praksa, zanimljiva i korisna za jednog studenta. O tome se puno priča i većinom smo svi svjesni koliko je to dragocjena prilika za doživjeti i naučiti nešto novo, ali i upoznati nova mjesta i nove ljude. Radije bih se posvetila pitanju *zašto baš praksa u MKL?*

Moja je želja da odem upravo tamo počela zahvaljujući Kristini i Zrinki, dvjema kolegicama-studenticama iz Zadra, koje su prošlo ljeto tri mjeseca provela na praksi u Ljubljani. Njihova iskustva i oduševljenost tamošnjom gradskom knjižnicom, u kombinaciji s uvjerenjem da treba njegovati kontakte i dobrosusjedske odnose sa zemljom čije su prakse na području knjižničarstva ujedno i vrlo slične i vrlo različite hrvatskima, potaknula su me na odluku da se prijavim na Erasmus+ praksu.

Proces prijave je vrlo jednostavan (i, ako nekoga zanima, slobodno neka mi se obrati da mu pomognem – i ja sam imala pomoć od kolega koji su to već prošli) i nakon prikupljene papirologije, obavljenog testiranja znanja stranog jezika te motivacijskog raz-

govora, bila sam spremna za dva mjeseca u Sloveniji.

Program koji su mi poslali već je sam po sebi govorio o količini truda i razmišljanja koji su uloženi u osmišljavanje moje prakse. Svaki je dan ispunjen zbivanjima i, da vas ne varam, u početku je znalo biti i naporno. Međutim, kad mi se i činilo da je četvrta ili peta osoba s kojom trebam proći upoznavanje njegovog ili njezinog radnog mjesta već previše, njihove zanimljive priče i osoban pristup, olakšavale su mi da zadržim pozornost i maksimalno se dam u svaki novi razgovor. Moram istaknuti i da je program bio vrlo fleksibilan, da su svi bili otvoreni za prilagođavanje mojim interesima i željama, a ako sam u bilo kojem trenutku odlučila da trebam pauzu svi su imali razumjevanja.

U početku mi je jezik malo predstavljao problem, što je i najveći dio razloga zašto su prva dva tjedna teža od ostalih. No nakon toga sam bez problema mogla razumijeti slovenski, neovisno o naglascima, a na kraju sam pročitala i nekoliko knjiga na slovenskom.

Sama praksa je protekla kroz upoznavanje rada mreže knjižnica koje čine MKL, putovanja u okolna mjesta i knjižnice poput Kranjske, Kamničke, knjižnice Vrhnika (koja je uređena kao svojevrsan hommage tvornici kože koja je prije djelovala u tom prostoru, strašno originalno i dobro izvedeno!), zatim u Medvodama, Sveučilišne knjižnice itd. Posjetila sam i Centralnu tehnišku knjižnicu te Narodnu in universitetnu knjižnicu, NSK Slovenije.

Bilo je tu i drugih poslova, koji su klasičniji za studentsku praksu – slaganje majica i pretipkavanje popisa pročitanih knjiga za projekt *Poletavci*, zatim pripremanje vreća s knjigama za projekt *Maček v žaklju* – nešto kao spoj na slijepo s knjigom, i slično. No i to je bilo na volju *udeleženke*, odnosno nisam morala raditi ako mi nije bilo zabavno. Uz nabrojane, predstavljeni su mi projekti *Mesto bere* (Grad čita), *Beremo s tačkami* (gdje djeca čitaju psima), a sudjelovala sam i u pripremi te izradi ankete za neke koji su još u fazi pokretanja. Posjetila sam *Pionirski oddelk* i puno čula o procesu vrednovanja litera-

ture za mlade u Sloveniji, o čemu se puno pričalo i na konferenciji Bologna po Bologni, kojoj sam također prisustvovala. Vrlo sam zadovoljela i *Trubarjevu hišu literature* u kojoj se organiziraju razgovori s autorima i druga zanimljiva događanja. Osim ekskurzije u Kamnik na temu Priredaba i obrazovanja djece te Konferenciji *Knjige brez meja* Bologne po Bologni bila sam i na Danu dobrih praksi u Grosuplju, posebno zanimljivom seminaru *Praktični vidiki objavljivanja v odprtem dostupu*, Strukovnom događaju *Evropski programi izobrazovanja odraslih*, na kojem sam kratko predstavila i svoju praksu, te sam sudjelovala na obilježavanju Dana MKL. Prisustvovala sam i čitalačkim klubovima *Berem, torej mislim* i *Brali krog*.

Uz sve te načine na koje sam se imala priliku dodatno obrazovati kroz ovu praksu, na terenu sam vidjela Slovensku knjižnicu sa zbirkom minijaturnih knjiga, Šentvid – takozvanu *Zelenu knjižnicu*, Franceta Škerla sa zbirkom igračaka te još velik broj njih koje nema smisla nabrajati. Meni je posebno draga bila knjižnica Rudnik, a u slobodno vrijeme posjetila sam i Maribor, pa sam svratila pogledati i njihovu knjižnicu. Bila sam iskreno impresionirana knjižnicama koje sam posjetila, svaka je bila posebna i na svoj način privlačna. Najviše sam vremena, ipak, provela u Knjižnici Otona Župančiča, centralnoj knjižnici, u društvu zanimljivih, dragih i pametnih ljudi s kojima sam se brzo osjećala opušteno i domaće.

Poseban doživljaj predstavljala mi je *Bibliopedagoška ura* zahvaljujući kojoj sam imala priliku čitati slikovnicu i pjevati na slovenskom djeci s posebnim potrebama. Dan proveden u Bibliobusu bio je jednako uzbudljivo i zanimljivo iskustvo, a uz sve to, te one klasične aspekte knjižničarskog posla (koji nisu tako klasični u mreži knjižnica s više od 30 knjižnica), predstavljeni su mi i *Borza dela*, *Borza znanja* i *Središče za samostojno učenje* u sklopu *Centra vseživljenjskega učenja*, portal e-knjiga na prodaju i posudbu *Biblos*, skupni katalog COBISS (jedan za cijelu

Sloveniju!) te stvarno velik broj drugih usluga dostupnih na mreži. Imala sam i par zadataka koji su me podsjećali na studij Informatologije. Primjerice izrada ankete Ika, mapiranje i eko karte, pa uz par razgovora nekoliko analiza poput zadataka analize i usporedbe strategije narodnih knjižnica, a naučila sam se snalaziti i u Joomla! CMSu. Sve je to bilo vrlo opušteno i zabavno, kao i ljudi koji su me okruživali. O tome bolje da ni ne počinjem.

Uz sve ovo, stigla sam i putovati po Sloveniji, vidjeti okolna mjesta, posjetiti Bled, Brezje, Bohinj i Maribor. Tako sam se i kupala, a doživjela sam i noćni život. Upoznala sam puno strašno zanimljivih ljudi, a naučila sam i puno toga o kulturi Slovenije, Hrvatske, multikulturalnosti... I nećete vjerovati, ali ovo je bio maksimalno skraćeni osvrt na moja dva mjeseca u Sloveniji, još sam puno toga ispuštala!

Praksa u MKL za mene predstavlja ne samo jedinstveno i zanimljivo iskustvo, pa čak niti *samo* jedinstven uvid u djelovanje knjižnice te svjedočenje o razvoju projekata i drugih procesa unutar knjižnice od samih začetaka i teorije do konkretne implementacije, već i način da se pokrene komunikacija između ovih dviju srodnih knjižničarskih praksa te velik korak u učenju o otvaranju i razumijevanju, prilagodavanju i poštovanju te mnogo drugih velikih riječi, koje postanu još zanimljivije kada ih doživite u praksi. Imala sam sreće da sam svoje vrijeme u Ljubljani provela u vrijeme kratko događanjima i vrlo sam zadovoljna svojom odlukom da tamo provedem praksu. Iskreno se nadam da će biti još puno Osječkih studenata, a posebno Informatologa, koji će iskoristiti ovu priliku!

(Tekst napisala
Hana Marčetić)

Praksa u Mostaru

Sredinom svibnja dobio smo obavijest da smo, od nekoliko prijavljenih, izabrane za odrađivanje stručne prakse u knjižnici Franjevačkog samostana u Mostaru te smo se 2. kolovoza spakirale i krenule na put. U Mostar smo, nakon vrlo zanimljivog putovanja, stigle oko pola osam ujutro. Po nas je došao fra Ante Marić, jedan od knjižničara s kojim smo provodile dobar dio vremena u Mostaru. Nakon upoznavanja, odveo nas je u Internat školskih sestara Franjevki, kako bi se smjestile. Upoznale smo časnú sestru Lucijanu koja

MOJE ISKUSTVO S PRAKSE U HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

Ove akademske godine objavljen je Natječaj HNB-a u kojemu je pisalo da traže studente za obavljanje studentske stručne prakse. Ono što me posebno potaknulo da se prijavim bilo je to što sam prvi put vidjela da u natječaju traže, između ostalih, i informacijske stručnjake. Bilo mi je drago što su prepoznali da traže baš nas te sam to shvatila kao priliku koju ne bih trebala propustiti i prijavila sam se.

Praksa je trajala točno mjesec dana i radila sam svaki dan puno radno vrijeme, od 8h do 16h i odrađivala sam je u Informatijsko-dokumentacijskom odjelu koji inače obuhvaća arhiv i knjižnicu Banke. Radila sam kao informacijski stručnjak u arhivu, a voditelj arhiva je gospodin Egon Kraljević kojemu sam jako zahvalna što me upućivao u svaki novi posao koji je morao odraditi i sa strpljenjem mi pokazivao i objašnjavao sve što me zanimalo.

Moje radno mjesto nalazilo se u uredu s još pet studenata koji imaju priliku raditi ondje preko Student servisa. Atmosfera u uredu je bila vrlo opuštena, ali i radna, što je najbolja kombinacija za veću efektivnost i produktivnost u poslu.

Što se tiče posla, odrađivala sam poslove vezane uz digitalizaciju gradiva. Točnije, pripremala sam gradivo za digitalizaciju, tzv. *patchiranjem* i skeniranjem, nakon čega sam ga vraćala u prvobitno stanje, tzv. *odpatch*. Ovaj postupak radi se sa svakim pojedinim registrom. Osim pripreme za digitalizaciju, išla sam i na preuzimanje gradiva u razne direkcije kojega su one pripremile te smo ga smještali u arhiv gdje smo mu dodjeljivali mjesto i brojeve. Također, jedan od poslova s kojim sam se upoznala jeste i izlučivanje gradiva iz arhiva. Poznavajući zakone i pravila, zajedno s gospodinom Egonom, izrađivala sam popise za izlučivanje. Pomoću izrađenih popisa gradivo se pronalazi u arhivu i uništava se pomoću stroja za uništavanje i rezanje papira. Najveći dio mog posla odnosio se na opis starijeg gradiva. Opisala sam stotinjak registara onim atributima koje zahtijeva poslovanje arhiva. Dakle, htjela bih naglasiti, iako je već poznato, kako je praktični rad jako bitan za razumijevanje i shvaćanje nekoga posla pa tako i ovdje. Na fakultetu sam učila o teoriji poslovanja arhiva, što mi tada nije bilo posve jasno, ali tek kada sam i sama to primijenila, odradila neke od navedenih poslova, shvatila sam kako su svi ti postupci i

procesi jednostavni i laki za odraditi. Poslove sam ukratko opisala jer ne želim stavljati naglasak samo na to što sam radila, želim reći da steći radno iskustvo ne znači samo naučiti nešto raditi, već puno više od toga.

Nakon samo prvog dana prakse, više je nisam doživljavala kao obvezu, nije mi bila opterećenje, jer, baš naprotiv, uživala sam u tih mjesec dana, spojila sam ugodno s korisnim. Ovom praksom proširila sam vidike, osjetila kako je to biti zaposlenik ovakve institucije, vidjela kako stvari funkcioniraju negdje dalje pa i konkretno upoznala arhivski posao u praksi i još puno toga. Ono što je najvažnije jeste da su moja očekivanja ispunjena, ali ja sam doživjela i više od očekivanoga. Mislim da je svaki čovjek zadovoljan kada nakon određenog posla i uložnog truda vidi da vrijeme nije potrošeno uzalud, nego da je iz toga izvukao nešto pozitivno i korisno, ono što ide njemu na izgradnju pa prema tome, i na izgradnju njegove zajednice.

(Tekst napisala
Ema Čelebić)

nas je najsrdačnije dočekala, bez obzira što smo je prekinuli u doručku, i odvela u naše sobe. Kada smo ostavile stvari, fra Ante nas je poveo u kratki obilazak našeg budućeg 'radnog' prostora. Obišli smo okolinu samostana i crkve sv. Petra i Pavla usput slušajući kratku povijest njihove izgradnje i obnove.

Ušavši u samostan uslijedio je naš veliki uzdah i izraz divljenja! Stale smo otvorenih usta, širom otvorenih očiju i bez ijedne misli i riječi 'snimale' smo okolinu u kojoj se nalazimo. Još uvijek nema dovoljno riječi da se opiše ljepota, prekrasna priroda, biljke i zelenilo te sami zidovi i cijeli klaustar samostana – a nismo bile ni svjesne što nas tek čeka kada uđemo. Prošavši kroz tri strane samostana, došli smo i

do crkve koja nas je također oborila s nogu. Nekoliko trenutaka kasnije, u prekrasno uređenoj knjižnici, dočekala nas je, ni manje ni više nego 'duša' knjižnice – naša mentorica Zdravka Šilić. Od nje smo kroz dva tjedna uz praksu naučile bezbroj stvari koje su potrebne da bi uspješno obavljale posao knjižničara.

Svaki dan od 8 do 16 sati, pokušavale smo biti vrijedne i marljive u obavljanju svih zadanih poslova. Najviše smo, vjerovali ili ne, voljele obavljati poslove katalogizacije u programu BiblioNET, koji je u usporedbi s Crolistom, neka se nitko ne uvrijedi, MRAK! Osim katalogiziranja, pakirale smo knjige koje su se odvozile u spremište, odvajale duplikate knjiga te unosile primjerke, dodjeljivale UDK brojeve i signaturu, savladale tehniku rukovanja 'kliznim' policama za knjige, koje su nas, usput rečeno, oborile s nogu najviše od svega! Nakon radnog vremena, obilazile smo grad, a fra Ante se pobrinuo da nam pokaže i druga mjesta u okolici Mostara. Poveo nas je na brdo Humac da bacimo pogled na cijeli grad, posjetili Međugorje, Široki Brijeg i Gorance gdje, iz vlastitog iskustva možemo reći, prave najbolje palačinke u okolici.

Ta dva tjedna su, na našu veliku žalost, uz rad i ugodno društvo,

protekao munjevito brzo te na kraju svega možemo samo reći da se, uz najbolju volju, riječima ne može opisati nešto o čemu bez prestanka možeš pričati danima, a da opet ne uspiješ ispričati sve lijepo, zanimljive, vrlo poučne i urnebesno smiješne događaje, da ne opišeš druženja s predivnim ljudima koji su nas okruživali i sve ono što smo naučile kroz dva tjedna.

Od srca im svima zahvaljujemo na svojoj toplini i srdačnosti (kuharicama koje su nas preedobro hranile, društvu za ručkom – gđi. Ankici i g. Nikoli, svim fratrima i časnim sestrama), mentorici Zdravki, koja nas je, uz beskrajno strpljenje, naučila stvarima koje ne možeš naučiti slušajući predavanja, koja je bila uvijek dobro raspoložena i vedra te je tu vedrinu širila i na nas i što se uvijek brinula da se ne naramimo previše! J A posebno hvala fra Anti, izuzetnoj osobi koja toliko zrači pozitivnom energijom i u čijem se društvu uvijek osjećaš neopisivo raspoloženo, što se uvijek brinuo da nismo gladne i da nam nije dosadno, što nas je obrazovao i zabavljao raznim pričama i događajima i što je naš boravak u Mostaru učinio doista nezaboravnim i prekrasnim!

(Tekst napisale Katarina Paulić i Tajana Šimošić)

LONDON CALLING: ILI KAKO SU STUDENTI II. GODINE

“London, baby!” bila je rečenica koju su Facebook prijatelji većine studenata 2. godine diplomskog studija informatologije mogli pročitati u rano poslijepodne ponedjeljka, 13. travnja 2015. godine, kada smo se sa Klise zaputili u London. Nakon ugodnog i prilično kratkog leta sletjeli smo na londonski aerodrom Stansted i autobusom se zaputili u sam centar Londona, do hostela Clink 261. U trenucima netom nakon kratkog ostavljanja prtljage i raspakiravanja svi smo pohrlili pronaći večeru, a zatim (ovisno o stadiju umora) razgledavati grad ili se udobno smjestiti u hostelsku *common room* i proveli večer uz druženje, jer ipak se nismo ovako okupili od izlaganja pilot projekata!

Sljedeće jutro smo se, poput pravih informatologa, uputili u British Museum gdje smo ostali zapanjeni svim artefaktima poput kamena iz Rosette, brojnih mumija (koje nisu najugodnijeg mirisa), rimskih umjetnina i bisti te vikinškog oružja poput Thorovog čekića. U muzeju smo susreli i još nekoliko studijskih obilazaka čiji su polaznici dođuše bili puno mlađi i slađi od nas (a na trenutke i pozorniji). Nakon muzeja uputili smo se u British library te smo putem do knjižnice napokon počeli uviđati sve londonske ljepote poput raznih crkvi, parkova, kazališta i uličica prepunih crvenih telefonskih govornica i pubova. Prelazeći silne ulice, odnosno njihove pješačke prijelaze, prvog dana smo nailazili na probleme poput stajanja na crvenom svjetlu semafora i gledanja na krivu stranu ulice u potrazi za prijetećim vozilima. Naime, u Londonu jedino turisti čekaju zeleno svjetlo na pješačkom prijelazu, a rođeni Britanci očito se vode mislju da je zeleno svjetlo na semaforu za kувавice. Nakon kave iz Starbucksa, u British Library došli smo puni elana i ostali potpuno zapanjeni. Dočekalo nas je dvoje vodiča te smo se u grupama zaputili u razgledavanje knjižnice. Prilikom razgledavanja saznali smo da je prostor knjižnice, iako ogroman, manji nego što je početno planirano te smo u praksi doživjeli knjižnično trojstvo: nedostatak

novca, nedostatak osoblja i nedostatak prostora. Naravno, da nam nije naglašeno kako je prostor zapravo manji ne bismo niti primijetili nedostatke jer je knjižnica potpuno veličanstvena. Na sredini knjižnice u staklenom spremištu nalazi se tzv. King's Library odnosno zbirka knjiga kralja Georgea III te je ta zbirka ujedno jedino od sve građe koja se može vidjeti u knjižnici. Naime, građa knjižnice nalazi se na 6 katova podrumskog spremišta te se svaka jedinica građe naručuje i korisniku dostavlja u roku od najviše 70 minuta, dok je prosjek dostavljanja knjige korisniku 20 minuta. Osobe koje se žele učlaniti u knjižnicu u pravilu dolaze s popisom literature iz određenih predmetnih područja te jedino na taj način dobivaju pristup građi uz Reader's pass te se ne smatraju korisnicima nego čitačima (naime, građa se ne posuđuje i niti u jednom trenutku ne napušta knjižnicu). Kao šećer na kraju toga dana, imali smo čast razgledati vrijedne primjerke građe poput Gutenbergove Biblije, Codex Sinaiticus, dnevnika Anne Frank, originalnih rukopisa Jane Austen, Shakespearea, Da Vincija te izvorne tekstove pjesama Beatlesa. Nakon razgledavanja knjižnice, s obzirom na blizinu King's Crossa zaputili smo se na peron 9 i ¾ gdje smo se fotografirali u bojama svojih Hogwarts kuća. Potom se dio studenata zaputio u šoping na Oxford Street koja je inače poznata po mnogobrojnih trgovinama za svačiji ukus, dok su se oni umorniji uputili prema hostelu predahnuti te otišli

isprobati poznati *pub crawl* u čemu smo se pokazali iznimno lošima jer smo stigli samo do jednog puba.

Dan treći, srijeda, bila je vrlo uzbudljiva jer je uključivala čak dva posjeta knjižnici. U prijepodnevnim satima uputili smo se u obilazak odjela konzervacije i restauracije gdje smo naučili i imali priliku vidjeti kako se realizira proces restauracije oštećenih knjiga te termički prešani zlatotisak (na kraju smo svi završili sa zlatom na rukama, a neki su si od zlata pravili i naušnice). Takvi zlatni, uputili smo se u razgledavanje odjela slavistike s gospodinom Milanom Grbom, koji nam je opisao prosječan radni dan u knjižnici, postupak akvizicije građe te kriterije odabira građe. Posebno zanimljivo bilo je razgledavanje koje je pripremio posebno za nas, a sastojalo se od najvrijednijih knjiga tiskanih na hrvatskom jeziku koje British Library posjeduje, među kojima se našla i knjiga tiskana u Osijeku. Nakon razgledavanja slavističkog odjela, uputili smo se na predavanje dr. Aquilesa Alencar-Braynera koji nam je govorio o zaštiti digitalne građe, radu, ustroju i projektima odjela za digitalnu zaštitu. Projekti koje bismo posebno istaknuli su projekt digitalizacije starih karti Londona koje je bilo teško pozicionirati u današnjem prostoru s obzirom na izmjene tlocrta grada; stoga je British Library omogućila geomapiranje digitaliziranih karti s današnjima na principu spajanja lokacija na starim i sadašnjim kartama identificirajući ih kao isto

DIPLOMSKOG STUDIJA 'POKORILI' GRAD NA RIJECI TEMZI

mjesto. Alencar-Brayner istaknuo je uspješnost projekta koja se očitovala u tome što su u roku od dva sata sve karte bile potpuno označene. Drugi projekt kojeg bismo istaknuli dostupan je na stranici knjižnice, a uključuje pohranjene zvučne zapise različitih naglasaka i narječja. Nakon predavanja nastupila je zanimljiva rasprava. Nakon obilaska knjižnice zaputili smo se prema centru Londona odnosno na Trafalgar Square, do zgrade britanskog parlamenta s poznatim Big Benom, Westminster Abbey, London Eye, Buckinghamsku palaču i brojne parkove uključujući i najpoznatiji i najveći Hyde Park. Obilazeći London poželjeli smo se odmoriti vožnjom na caruselu no na sveopću žalost isključili su ga u trenutku kad smo htjeli kupiti karte. Obilazeći Camden Market imali smo priliku okušati se u cjenkanju s mnogobrojnim prodavačima šetajući s kineskim *fast foodom* u rukama da stignemo kupiti što više suvenira. Nakon uzbudljivog dana ponovno smo se uputili u sada već naš pub The Rocket, ovaj puta u društvu naših profesorica.

Četvrtak smo počeli šetnjom do prekrasnog Regent's parka u kojem smo uživali u prirodi okruženi vjevericama, a potom smo se zaputili na još jedno zanimljivo predavanje na temu digitalne zaštite koje su održali Michael Day i Peter May, popularno prozvani MayDay. Tijekom predavanja imali smo priliku nadopuniti teorijski temelj stečen na kolegiju Čuvanje i zaštita elektroničkih do-

kumenata te vidjeti kako se teorija provodi u praksi. Nakon predavanja, metroom smo se zaputili prema Natural History Museum, Science Museum te Victoria and Albert Museum u kojima smo imali prilike vidjeti prošlost i budućnost – u Natural Historyu kosti dinosaurus, kosti mamuta, fosile i ostale izumrle vrste, u Victoria and Albertu brojne kostime, a u Science Museumu predmete i strojeve koji su obilježili povijest poput parnog stroja, lokomotiva, aviona, automobila, raketa, ali i naše projekcije kako bismo izgledali da smo drugog spola i da smo starci. Osim samih eksponata, oduševili smo se i muzejskim trgovinama u kojima smo se zadržali podjednako kao i razgledavajući same muzeje. Nakon navedenih, posjetili smo i još jedan muzej, Sherlock Holmes Museum, na svima poznatoj lokaciji – 221b Baker Street.

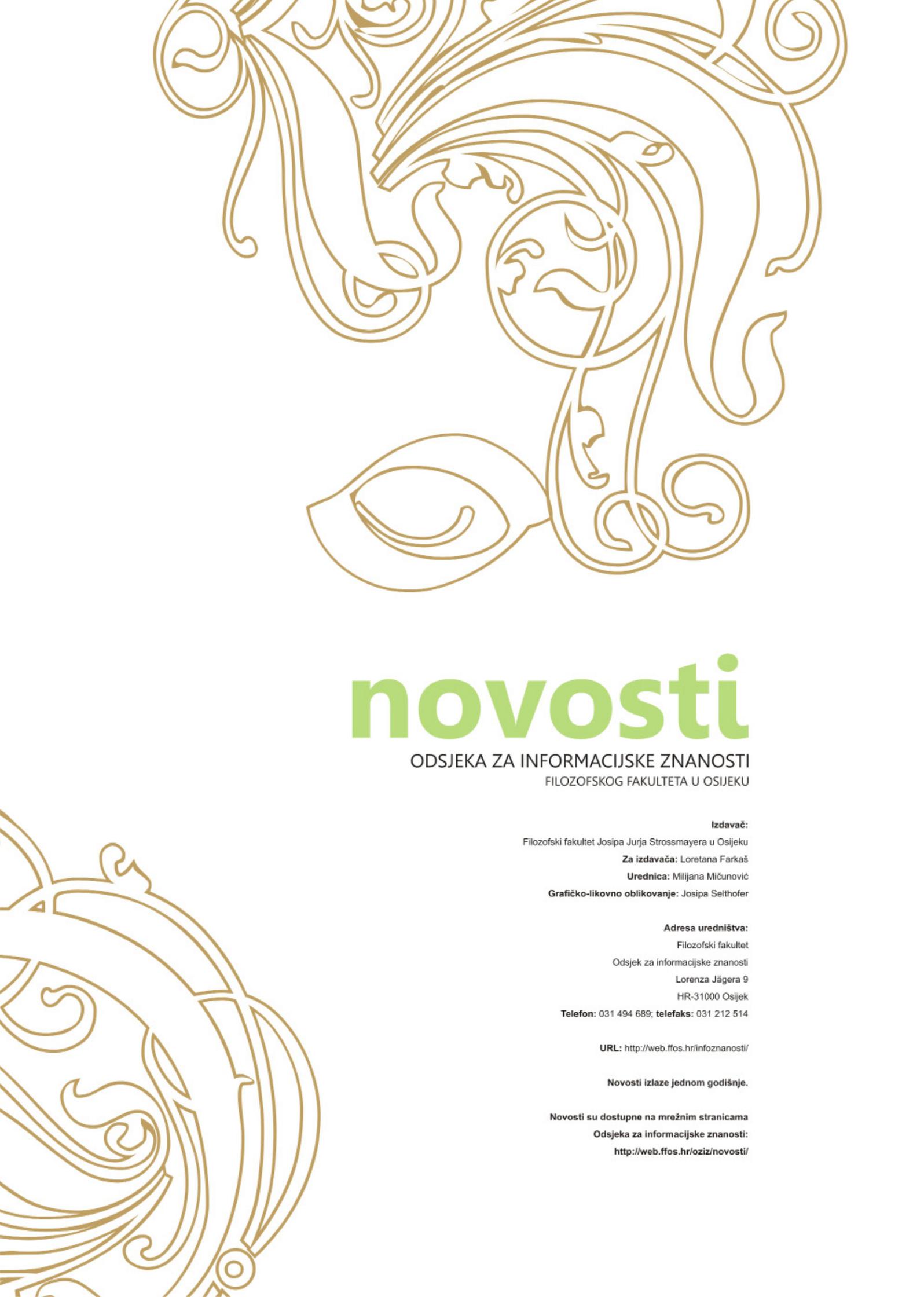
Rezime putovanja mogao bi se svešti na – veliko iskustvo na području struke, ispunjenje sna svakog mladog informatologa, odlično vrijeme, čudna hrana, multikulturalnost, vrijedna poznanstva i uspomene za cijeli život.

(Tekst napisale Ivana Turk i Elizabeta Vujnovac)

Posjet Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu

Dana 20.11.2015. studenti druge godine preddiplomskog studija Informatologije posjetili su Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu. Posjet knjižnici organiziran je u sklopu terenske nastave.

novosti

ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI
FILOZOFSKOG FAKULTETA U OSIJEKU

Izdavač:

Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Za izdavača: Loretana Farkaš

Urednica: Milijana Mičunović

Grafičko-likovno oblikovanje: Josipa Selthofer

Adresa uredništva:

Filozofski fakultet

Odsjek za informacijske znanosti

Lorenza Jägerova 9

HR-31000 Osijek

Telefon: 031 494 689; **telefaks:** 031 212 514

URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti/>

Novosti izlaze jednom godišnje.

Novosti su dostupne na mrežnim stranicama

Odsjeka za informacijske znanosti:

<http://web.ffos.hr/oziz/novosti/>